

II. OSNOVNA ŠOLA CELJE

DOMAČE ŽIVALI, SKRB ZANJE IN NJIHOVE PRAVICE

Avtorici:

Tanja MAVRIČ, 8. a
Lea PLAHUTA, 8. a

Mentorica:

Marjana ROBIČ, učiteljica matematike in
tehnične vzgoje

**Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2010**

II. OSNOVNA ŠOLA CELJE

DOMAČE ŽIVALI, SKRB ZANJE IN NJIHOVE PRAVICE

Avtorici:

Tanja MAVRIČ, 8. a
Lea PLAHUTA, 8. a

Mentorica:

Marjana ROBIČ, učiteljica matematike in
tehnične vzgoje

**Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2010**

KAZALO

POVZETEK	4
1 UVOD	5
1.1 OPREDELITEV PROBLEMA	5
1.2 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE	6
1.3 RAZISKOVALNE METODE.	6
2 TEORETIČNI DEL	7
2.1 UDOMAČITEV	7
2.2 HIGIENA	9
2.3 PSI	9
2.4 NA DOPUST S HIŠNIM LJUBLJENCEM	14
2.5 PRAVICE DOMAČIH ŽIVALI	16
2.6 POSKUSI NA ŽIVALIH	20
2.7 SPLETNE TRGOVINE	22
3 OSREDNJI DEL	25
3.1 KAJ MENIJO O SKRBI ZA DOMAČE ŽIVALI UČENCI: REZULTATI ANKETE ŠT. 1	25
3.2 KAJ MENIJO O PRAVICAH DOMAČIH ŽIVALI UČENCI: REZULTATI ANKETE ŠT. 2	41
3.3 INTERVJU Z LASTNICO RANČA KAJA IN GROM	56
3.4 INTERVJU Z VODJO ZAVETIŠČA ZONZANI	58
4 ZAKLJUČEK	61
5 LITERATURA	63
6 PRILOGE	64

POVZETEK

Zanimalo naju je, kako radi imamo živali na II. osnovni šoli Celje, kako se zavedamo njihovih pravic in koliko smo do njih sočutni. Ugotovili sva, da ima hišnega ljubljénčka skoraj 70 % anketirancev. Najpogosteje so to pes, ribica ali mačka. Večina učencev meni, da za domačo žival skrbi zelo dobro ali odlično.

Slaba tretjina jih je že obiskala zavetišče za živali in dobra polovica le-teh je sprehajala psa. Petina učencev je posvojila svojo žival iz zavetišča. Če bi imeli to možnost vsi, pa bi bilo posvojiteljev kar 93 %. Anketiranci so sočutni do potepuških živali v 82 % in tudi živali v zavetiščih se jim smilijo.

Žal pa imamo učenci tudi slab odnos do živali, saj se je kar tretjina učencev naveličala domače živali, 17 % pa jih je proti čipiranju živali. Slabo poznamo tudi določen dan boja proti mučenju živali.

Neprimerni se nam zdijo tisti lastniki, ki žival zavržejo ali pa so do nje fizično nasilni. Dobra polovica učencev ne kupuje izdelkov, testiranih na živalih, izdelkov, narejenih iz delov živali, pa ne kupuje tri četrtine učencev.

Ugotavljava, da imamo radi živali, še bolj pa moramo razmisliti, kako bi jim lahko pomagali.

1 UVOD

Živali so del našega življenja, zato je pomembno, da prav njim posvetimo največ pozornosti. Dandanes so domače živali, še posebno psi in mačke, pomemben del družine. Skorajda ni doma, v katerem ne bi bivala vsaj ena domača žival. Povsod po svetu se njihovo število bliskovito veča, še hitreje pa se povečuje količina denarja in časa, ki jim ju namenjamo. Nekoč ni bilo tako, kajti še v prejšnjem stoletju so domače živali veljale za razkošje. Domače živali niso le del doma, marveč družinski člani, naši družabniki in prijatelji, ki jim lahko zaupamo še tako velike skrivnosti.

Pred nakupom živali se moramo zavedati odgovorne skrbi zanje, da ne bi prišlo do neprimernega ravnanja z živalmi, npr. mučenja oz. nasilnega ravnanja z njimi, zapustitev živali ...

Ob nakupu živali se moramo vprašati, ali imamo zanjo dovolj časa za vsakodnevno ukvarjanje z njo, bo zanjo v njenem nadaljnjem življenju poskrbljeno, ji lahko nudimo zdravstveno oskrbo ob morebitni poškodbi, nesreči, poleg tega pa moramo pred nakupom živali odgovoriti tudi na vprašanja iz strani 15.

Iz lastnih izkušenj veva, da je s hišnimi ljubljenci veliko dela, zato sva učence povprašali tudi kako oni, če imajo hišnega/hišne ljubljence/ljubljence, skrbijo zanj/zanje.

1.1 OPREDELITEV PROBLEMA

Glede na zgoraj zapisano sva se odločili, da bova v tej raziskovalni nalogi raziskali mnenje učencev od 6. do 9. razreda o skrbi za živali in o pravicah živali.

Še posebej pa naju je zanimalo:

Ali se učenci od 6. do 9. razreda zavzemajo za pravice živali?

Kakšno je mnenje učencev o mučiteljih živali?

Kako ocenjujejo delo pristojnih društev?

Za katere vrste domačih živali se učenci v večini primerov odločajo?

Za kako dobre lastnike živali se ocenjujejo?

Kako učenci sočustvujejo z živalmi v zavetiščih, živalmi brez doma in kako s tistimi, ki so žrtve fizičnega nasilja?

Kako dobro poznajo pravice živali v Sloveniji?

Našteti je le nekaj vprašanj, ki sva si jih zadali pred začetkom raziskovanja. Tabele in grafi so po raziskavi pokazali perspektivo gledanja učencev na skrb in pravice živali.

1.2 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE

V osrednjem delu sva postavili hipotezo pri vsakem vprašanju, na tem mestu pa izpostavljava le najpomembnejše:

- da je večina učencev od 6. do 9. razreda ljubiteljev domačih živali,
- da ima vsaj polovica učencev domačo žival,
- da ima vsaj četrtina učencev po eno žival,
- da ima polovica lastnikov živali na naši šoli za ljubljenska psa ali mačko,
- da je 10% anketirancev vegetarijancev,
- da anketiranci menijo, da so lastniki, ki zavržejo/zapustijo, ali so celo fizično nasilni do svojih živali, neprimerni lastniki,
- da je za živali v zavetiščih dobro poskrbljeno,
- da učenci srednje dobro poznajo pravice živali,
- da se večina učencev zavzema proti mučenju živali,
- da so učenci proti nakupovanju izdelkov, zaradi katerih morajo umreti živali.

Hipoteze sva v osrednjem delu na osnovi odgovorov anketirancev pri posameznem vprašanju potrdili, delno potrdili ali ovrgli.

1.3 RAZISKOVALNE METODE

1. Pri raziskovalni nalogi sva uporabili metodo ankete:

- ANKETNI VPRAŠALNIK ŠT. 1 na temo o skrbi za živali: ta vprašalnik je bil namenjen učencem II. osnovne šole Celje, ki obiskujejo šesti, sedmi, osmi in deveti razred (priložen je anketni vprašalnik št. 1).

Anketirali sva 175 učencev. Omenjene razrede obiskuje 204 učencev.

- ANKETNI VPRAŠALNIK ŠT. 2 na temo o pravicah živali: ta vprašalnik je bil namenjen učencem II. osnovne šole Celje, ki obiskujejo šesti, sedmi, osmi in deveti razred (priložen je anketni vprašalnik št. 2).

Anketirali sva 176 učencev. Omenjene razrede obiskuje 204 učencev.

2. Prebirali sva literaturo v knjižnici in na spletu.

3. Intervju z gospo Darjo Žnidaršič, lastnico ranča Kaja in Grom.

4. Intervju z gospo Tatjano Lenko, vodjo zavetišča Zonzani.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 UDOMAČITEV

Udomačitev je proces, ki traja mnogo generacij, zato je določitev natančnega časa nemogoča. Je pa pričetek udomačevanja prvi pomemben mejnik v zgodovini kmetijstva, ki ga imenujemo neolitska revolucija; ime nakazuje, da se je zgodila v neolitiku, v grobem 10 do 12 tisoč let pred našim štetjem. Zgodovino udomačevanja preučujejo arheologi, ki na osnovi ostankov domnevajo, da se je proces pričel ločeno na več krajih hkrati.

Pred stoletji so ljudje razlikovali med živalmi, ki so se jih bali in so jim bile nevarne ter tistimi, ki so bile primerne za prehrano. Pozneje so ugotovili, da so lahko nekatere živali tudi koristni pomočniki: mačke so bile namenjene za lov miši, psi so pomagali pri lovu ali čuvanju živine.

Po koncu druge svetovne vojne, ko se je pojavil srednji razred in so ljudje zaslužili več denarja, se je to spremenilo, saj so imeli ljudje več denarja in časa, ki so ju lahko namenili tudi za živali. Še pred petdesetimi leti prejšnjega stoletja si je bilo nemogoče predstavljati, da bi mačka živela v hiši, saj še niso poznali mačjih stranišč. V trgovinah ni bilo pasje in mačje hrane. Ljudje so se morali znajti sami, medtem ko se zdaj srečujemo z drugo skrajnostjo: ponudba za živali je šla tako daleč, da jim lahko kupimo oblačila znanih modnih ustvarjalcev, igrače, ovratnice itn. Skrb za živali je olajšalo in izboljšalo več stvari. Veterinarji znajo ozdraviti najrazličnejše bolezni, tako da vse več ljudi odšteje veliko denarja za zapletene operacije, da bi lahko njihovi prijatelji živeli še naprej. V specializiranih trgovinah zapravimo vse več denarja tudi za različne igrače in pripomočke, kot so oblačila in ovratnice, hrana, posebej pripravljena za živali. Na voljo so pasje šole in celo sprehajalci psov, frizerji, varuške in hoteli za živali, kamor jih odpeljemo, kadar zanje ne moremo skrbeti. Živalim je dovoljen vstop na najrazličnejše kraje, kamor nekoč niso smele, denimo v trgovine in gostinske lokale. V posameznih državah, na primer v ZDA, je v nekaterih podjetjih dovoljeno, da uslužbenci s seboj pripeljejo psa ali kako drugo domačo žival. Ves ta napredek je zelo olajšal skrb za živali, pglavitni razlog, zakaj jih imamo radi in zakaj so tako pomemben del našega življenja, pa je v tem, da nam ponujajo družbo in so naši prijatelji.

Ob udomačitvi populacija živalske vrste postane navajena na človekovo oskrbo in nadzor, pri čemer postane pogosto nesposobna samostojno preživeti v naravnem okolju. Odkritje, da je možno živali in rastline nadzorovano gojiti in izkoriščati, je bilo eno ključnih dogodkov v človeški zgodovini. Človeku je omogočilo, da je opustil nomadski način življenja in se ustalil na enem mestu, nadaljnji razvoj kmetijstva pa je v veliki meri prihranil čas, ki ga družba kot celota porabi za pridobivanje hrane.

Človek uporablja udomačene vrste za več različnih namenov:

- za pridobivanje hrane in izdelkov živalskega oz. rastlinskega izvora npr. volne, bombaža in svile;
- za pomoč slepim – psi vodniki;
- za pridobivanje hrane – živina;
- za varovanje in zabavo – domači ljubljenci;
- za pomoč pri fizičnih opravilih – delovne živali za pridobivanje hrane.

NAJZGODNEJE UDOMAČENE ŽIVALI

domači pes (*Canis lupus familiaris*) → 15.000 pr. n. š., Vzhodna Azija
domača ovca (*Ovis aries*) → 9-11.000 pr. n. š., Jugozahodna Azija
domača koza (*Capra aegagrus hircus*) → 10.000 pr. n. š., Iran
domači prašič (*Sus scrofa domestica*) → 9.000 pr. n. š., Bližnji vzhod, Kitajska
domače govedo (*Bos taurus*) → 8.000 pr. n. š., Indijska podcelina, Bližnji vzhod in
Podsaharska Afrika
domača mačka (*Felis silvestris catus*) → 7.500 pr. n. š., Bližnji vzhod
domača kokoš (*Gallus Gallus*) → 6.000 pr. n. š., Indijska podcelina in Jugovzhodna
Azija
morski prašiček (*Cavia porcellus*) → 5.000 pr. n. š., Peru
osel (*Equus Asinus*) → 5.000 pr. n. š., Egipt
vodni bivol (*Bubalus bubalis*) → 4.000 pr. n. š., Indija, Kitajska
domači konj (*Equus caballus*) → 4.000 pr. n. š., Srednja Azija
enogriba kamela (*Camelus dromedarius*) → 4.000 pr. n. š., Arabski polotok
lama (*Lama glama*) → 3.500 pr. n. š., Peru
sviloprejka (*Bombyx mori*) → 3.000 pr. n. š., Kitajska
domači golob (*Columba livia*) → 3.000 pr. n. š., Sredozemlje
domača gos → 3.000 pr. n. š., Egipt
dvogriba kamela (*Camelus bactrianus*) → 2.500 pr. n. š., Srednja Azija
jak (*Bos grunniens*) → 2.500 pr. n. š., Tibet
banteng (*Bos javanicus*) → neznano, Jugovzhodna Azija, Java
gayal (*Bos gaurus frontalis*) → neznano, Jugovzhodna Azija
poljski zajec (*Lepus europaeus*) → 1.600 pr. n. š., Evropa
alpaka (*Vicugna pacos*) → 1.500 pr. n. š., Peru
podlasica (*Mustela putorius furo*) → 1.500 pr. n. š., Evropa
domača rasa → 1.000 pr. n. š., Kitajska
moškatna bleščavka (*Cairina moschata*) → neznano, Južna Amerika
krap koi (*Cyprinus carpio*) → neznano, Vzhodna Azija
puran → 500 pr. n. š., Mehika
zlata ribica → neznano, Kitajska

2.2 HIGIENA

Higiena je pri vseh hišnih ljubljencih izjemno pomembna. Z rednim čiščenjem in razkuževanjem odstranjujemo in preprečujemo razmnoževanje različnih mikroorganizmov, kot so bakterije, glivice in tudi različnih zajedavcev.

Z ustreznimi čistili in razkužili v pršilih ali koncentratih boste zlahka vzdrževali čistočo bivališča vašega ljubljenca in mu omogočali ohranjanje odličnega zdravja in dobrega počutja.

Negovanje malih živali je nujno potrebno za njihovo dobro počutje, zdravje in lep videz. Krtačenje in česanje je obvezno pri dolgodlakih živalih, starejših, bolnih ali predebelih živalih, ki se same težko čistijo in negujejo.

Za male hišne ljubljence se kopanje strogo odsvetuje in se izvaja izključno po navodilih veterinarja v primeru zdravljenja določenih kožnih obolenj. Dlaka kuncev in glodalcev je namreč izredno gosta in se počasi suši. Pri zelo gosti dlaki, kot jo ima činčila, lahko mokra dlaka začne celo plesniti. V primeru, da se kožuh vašega ljubljenca umaže z urinom, iztrebki, hrano ali drugo umazanijo, raje uporabite posebna sredstva, namenjena posebej čiščenju umazane dlake. To so lahko pršila, čistilni robčki ali suhi šampon v prahu, ki ga le izčešete iz dlake.

2.3 PSI

Da je pes človekov najboljši prijatelj, je sedaj potrdila tudi znanstvena raziskava, ki je primerjala dva večna rivala, mačko in psa. V enajstih kategorijah se je pes izkazal za boljšega kot mačka.

V Londonu so raziskovalci na podlagi različnih kriterijev kot so inteligenca, navezanost na skrbnika, ubogljivost ... ugotovili, da je pes boljši domači ljubljenelec kot mačka, kljub temu da je na svetu več ljubiteljev mačk kot psov. Izmed enajst kategorij, ki jih je izbrala revija *New Scientist*, so psi premagali mačke s šest proti pet. Mačke so se izkazale za bolj inteligentne kot njihovi nasprotniki, vendar naj bi psi bolje razumeli navodila in so bolj v pomoč lastniku. Mačke imajo na drugi strani bolj izostrene čute, v ozračje izdihajo manj ogljikovega dioksida, njihovo mijavkanje in predenje pa naj bi bilo manj nadležno od laježa. Psi se bolj navežejo na človeka in izkazujejo brezpogojno ljubezen, medtem ko so mačke bolj neodvisne in potrebujejo manj nege. Vzrok za večjo samostojnost mačk je po besedah znanstvenikov ta, da so psi živeli v krdelih, medtem ko so bile mačke samotarke. Kljub temu, da so se rezultati študije nagnili v prid psom, pa raziskovalci priznavajo, da so mačke še vedno najbolj popularni ljubljenci širom sveta.

PSI IN ASTROLOGIJA

Ali želite o svojem psu vedeti kaj tudi malce drugače, denimo astrološko? Morda pa bi radi vedeli, kakšen vpliv ima pes na svojega lastnika? Katera vrsta živali je za nas primerna glede na našo astrološko natalno karto? Astrologija in psihologija hišnih ljubljencev v Sloveniji še ni kdove kako razvito področje, medtem ko se je drugje po svetu uveljavilo že veliko različnih vej znanosti, ki se ukvarjajo s temi področji. Tako obstajajo strokovnjaki, ki se ukvarjajo s psihoterapijo hišnih ljubljencev. S svojimi sposobnostmi se poglobijo v hišno žival in jo vodijo skozi travmatična doživetja, ki so jih prestrašila oziroma razburila in spremenila njihovo vedenje. To področje je zlasti razvito v Združenih državah Amerike, Angliji in v Franciji. Pasji horoskop je preprostejši od človeškega, saj pes v sebi ne združuje kompleksnih psiholoških sposobnosti oziroma zahtevnega razuma, inteligence in zavesti. Zato je pasji horoskop v primerjavi z zapleteno človekovo astrološko sliko precej poenostavljen. V njem so le štiri osnovni elementi, ki pa so lahko zastopani v vseh kombinacijah: ogenj – zemlja – zrak – voda. Na podlagi teh osnovnih elementov dobimo trinajst osnovnih pasjih značajev. Do tega pridemo tako, da upoštevamo tudi: letni čas, v katerem se je pes skotil, in sicer poletje za ogenj, jesen za zemljo, zimo za vodo in pomlad za zrak; luno (v katerem znamenju je bil naš naravni satelit ob rojstvu psa); tretji element je položaj Marsa, ki nam pomaga dobiti dodatne podatke; pomagamo si še z letom kotenja, da dobimo še dodatne elemente za opis psihične slike. Pasma in astrološki značaji imajo le malo skupnega, saj ima vsak pes ne glede na pasmo eno od možnih kombinacij elementov. Seveda pa velja tudi pri tem načelo privlačnosti, saj se mladiči pasem, ki so bolj ognjevitega značaja, ponavadi skotijo v času, ko je v kozmični sferi največ elementa ognja, pasme, ki so bolj zemeljskega značaja pa v času, ko je močna prisotnost zemeljskega elementa, in tako naprej ... Seveda so tudi izjeme, zato v tem primeru ni absolutnega pravila.

PASJI ŠPORT-RALLY OBEDIENCE

Leta 2000 je Charles (Bud) Kramer zasnoval in ameriški kinološki javnosti predstavil nov kinološki šport, ki ga je poimenoval Rally-obedience, krajše Rally-O ali kar R-O. Tako nenavadno ime je ta šport dobil zaradi znakov na progi, ki ponazarjajo različne vaje poslušnosti in imajo podobno vlogo kot znaki na avtomobilskem reliju, ki voznika opozarjajo na potek proge in na posebnosti, ki ga čakajo. Eden od vzrokov, da je R-O postal tako priljubljen med skrbniki psov po vsem svetu, je nedvomno drugačen odnos do vzgoje in šolanja psov, ki smo mu lahko priča v zadnjem času. Kaznovanje psa zaradi napak med učenjem, ki je bilo nekdaj samoumevno, vse bolj nadomeščajo prijaznejši načini šolanja, ki temeljijo na nagrajevanju in spodbujanju dobrih odzivov

psa. Tako šolanje je v veselje človeku in psu in med njima ustvarja tesno vez razumevanja in sodelovanja. R-O dopušča, da vodnik med delom vodi in motivira psa tudi z izrazito telesno govorico ali pa ga spodbuja drugače, če le pri tem ne uporablja hrane, igračk ali dotikov. Prav očitno veselje, živahnost in sodelovanje, ki naj jih pes kaže pri delu z vodnikom, so prepoznavne značilnosti, ki Rally-obedience ločijo od zapovedano togega, strogega in nekako vojaškega načina vodenja psa v »klasični« poslušnosti, ki se je še vedno ohranil tudi pri nas in naj bi menda poudarjal športni aspekt klasičnega šolanja. Zanimivo je, da pravila ameriške kinološke zveze za tekmovanja v tradicionalni poslušnosti izrecno poudarjajo, da morata biti pri psu med nastopom očitna pripravljenost za delo in užitek, pa tudi, da je bolj zaželeno naravno in umirjeno vodenje kot »vojaška natančnost« (military precision) pri gibanju in uporaba ostrih povelj.

Leta 2003 so prevedli in delno združili R-O pravilnika AKC in APDT in že istega leta so člani KD Krim na ljubljanski mednarodni razstavi novi šport prvič predstavili slovenskemu občinstvu. Čeprav Kinološka zveza Slovenije v začetku za R-O ni kazala kdove kakšnega zanimanja, so v KD Krim že jeseni 2003 začeli prirejati tečaje R-O in novost promovirati v drugih slovenskih kinoloških društvih. Za R-O so se med prvimi navdušili v KD Šmarna gora, KD Novo mesto, KD Komen, KD Ljubljana, KD Zagorje ob Savi, KD Brežice, KD Naklo in KD Maribor, zato so že naslednje leto lahko izvedli prva prijateljska tekmovanja. Ob koncu leta 2005 je za R-O pokazala zanimanje tudi Kinološka zveza Slovenije. Imenovali so odbor za pripravo uradnih tekmovalnih pravil in tekmovalnega sistema ter začrtali in začeli uresničevati izobraževanje inštruktorjev in sodnikov za Rally-obedience. Leta 2006 so pripravili prva slovenska pravila za tekmovanja v R-O, ki pa so se že razlikovala od dotedanjih, povzetih po ameriškem vzoru. Delni zbor sodnikov KZS za delo je 16. februarja 2007 pravila sprejel kot *Pravilnik Rally obediencea*, upravni odbor KZS pa je to odločitev marca lani potrdil in določil dveletno poskusno obdobje. V tem času bomo R-O programe in organizacijo tekmovanj preizkušali ter programe vsako leto dopolnjevali ali popravljali. Po koncu poskusnega obdobja bo R-O postala v Sloveniji uradna kinološka disciplina. Izpiti in tekmovanja R-O bodo veljavni le, če bodo opravljeni v KZS in v društvih, ki so članice te zveze in pri slovenskem sodniku.

REŠEVALNI PSI-PLEMIT NAČIN ŽIVLJENJA

Biti vodnik reševalnega psa ni konjiček, je način življenja. To je misel, ki nam jo bo povedal vsak vodnik reševalnega psa, ki se resneje ukvarja s šolanjem svoje živali za iskanje pogrešanih ljudi. V Sloveniji imamo približno 200 vodnikov reševalnih psov in tistih, ki so na poti do tega naziva. Vsi so pripravljeni ob katerikoli dnevi ali noči uri priskočiti na pomoč, če se kdo izgubi, če ga pokopljejo ruševine ali zasuje snežni plaz.

Vsak vodnik reševalnega psa ali inštruktor reševanja bo povedal, da mora biti vodnik reševalnega psa dobro psihično in fizično pripravljen. Imeti mora veliko (prostega) časa za fizične priprave, vaje, preizkušnje in izpite. Zelo pomaga tudi to, da ima tako službo, ki mu dovoljuje nenačrtovane odhode v reševalne akcije in veliko izostankov zaradi reševalnega dela. Imeti mora torej zelo razumevajoče delodajalce in nenazadnje tudi razumevajočo družino. Večino vikendov namreč vodniki s svojimi psi preživijo proč od doma – na usposabljanjih, vajah in tekmovanjih doma in v tujini. Vodnik mora biti pripravljen na timsko delo in na poslušanje kritik svojega inštruktorja. Imeti mora tudi osnovno kinološko predznanje in biti pripravljen učiti se vse življenje. Reševanje je v Sloveniji prostovoljna dejavnost, zato mora biti vodnik pripravljen vložiti tudi kak evro za bencin in tudi kak evro več za svojega psa. Zahtev je torej veliko, zato je tudi osip med reševalci velik.

S sistematičnim šolanjem reševalnih psov, najprej lavinskih, je leta 1938 začel reševalec in kinolog Ferdinand Schmutz. Kmalu so mu sledili reševalci iz številnih drugih držav. Ruševinarje ali pse za iskanje zasutih pod ruševinami so začeli šolati nekoliko pozneje. Potreba po tem se je prvič pokazala leta 1940 v Angliji, kjer so zaradi posledic hudih bombardiranj začeli sanitetne pse šolati za iskanje zasutih pod ruševinami. Prvi je bil polkovnik James Baldwin, zaradi uspehov teh psov pa so številne države po vojni začele v svoje enote civilne zaščite uvajati enote posebej izšolanih psov – ruševinarjev. Sistematično so z njihovim šolanjem leta 1968 pričeli Švicarji.

VPRAŠANJA PRED PRIHODOM PSA V DOM

1. Ali se vsi člani družine strinjajo s prihodom novega družinskega člana?
2. Koliko časa na dan nameravate porabiti za druženje s psom?
3. Se zavedate, da ni le pes vam družba, ampak tudi vi njemu?
4. Kaj veste o psih in kaj pričakujete, da bo kuža prinesel v vaš dom?
5. Kaj boste naredili, če se vaša pričakovanja ne bodo uresničila?
6. Ali veste, da pes, ki ga skrbnik ne zna usmerjati, ubere svoj način vedenja, ki vam morda ne bo všeč?
7. Ali imate otroke in koliko so stari?
8. Če si otroci želijo kužka, morda hočejo le novo igračko – se vam zdi to v redu?
9. Boste znali otrokom dopovedati, da je pes živo bitje s svojimi željami in potrebam ter jih naučiti odgovornega odnosa do živali?
10. Boste zmogli sami skrbeti za psa, če se ga bodo preostali člani družine naveličali?
11. Kdo ga bo negoval (ga česal, kopal, mu krajšal nohte, odstranjeval klope)? Kdo bo skrbel za pravilno prehrano, preventivno odpravljanje zajedavcev, cepljenja in sprehode s psom?

12. Boste prevzeli odgovornost nase, če bo kuža zaradi premalo izhodov lulal in kakal v dnevni sobi? Kdo bo čistil za njim?
13. Načeloma je psa zelo lepo imeti – kaj pa, če bo zbolel? Računate s tem, da veterinar veliko stane in da je treba psa peljati na kliniko, čakati, ga morda negovati še doma ... Kdo v družini bo prevzel ta del odgovornosti, če bo potrebno?
14. Kam hodite na dopust? Nameravate psa jemati s seboj ali imate nekoga, ki je dovolj zanesljiv in tudi pripravljen medtem skrbeti zanj?
15. Se zavedate, da so psi različnih pasem precej drugačni drug od drugega in ali veste, kakšnega kužka si vi želite?
16. Ste že slišali, da je pes, s katerim skrbniki nepravilno ravnajo, lahko nepredvidljiv, celo nevaren, ne glede na svojo velikost?
17. Kako se boste odzvali, če vam bo kuža v stanovanju naredil škodo – zgrizel dragoceno preprogo ali nove sandale? Si boste priznali, da je vaša krivda, ker jih niste pospravili? Mlad kuža, dokler ga ne navadite manir, ki vladajo v vašem domu, ne ve, da se tega ne počne.
18. Se strinjate s tem, da je skrbnik psa dolžan poiskati nov dom za svojega kužka, če ga zaradi kakršnega koli vzroka ne more več imeti?
19. Kaj bi naredili, če ga nihče ne bi hotel, vi pa ga ne bi več želeli?
20. Ali veste, da zdravega psa po naših zakonih ne smete evtanazirati in se ga s tem "odkrižati"?

Teh 20 vprašanj vas zgoščeno opozarja na glavne morebitne zaplete, ki jih morate vzeti v obzir ob nakupu psa, sicer bi bili lahko v veliki dilemi, ko bi se kaj od navedenega zares zgodilo. Ne bi bilo prav, če bi ljudem, ki niso primerni za pasjega skrbnika, kar vsevprek svetovali, naj si raje omislijo muco, vendar je res, da je mačka mnogo bolj samostojna žival kot pes in dosti manj odvisna od človeka – pa še sama zna "povedati", če česa ne boste delali prav.

NESREČA NIKOLI NE POČIVA

Težko je ohraniti hladno glavo, ko vidiš, kako naš poškodovani ali hudo bolni kuža nemočno leži, ko nas nemočno gleda s svojimi vdanimi očmi ali zaradi bolečin srce parajoče cvili. Prav trezna glava in hladnokrvnost pa je prvi pogoj, da bomo psu nudili ustrezno prvo pomoč. Zavedati se moramo, da bomo umirjenost in psihično stabilnost prenesli tudi na svojega psa. Seveda moramo vedeti, kako lahko v sili svojemu kužku pomagamo. Premalo je, da znamo pomagati le »teoretično«, zato je prav, da vadimo tudi določene postopke prve pomoči. V nobenem primeru ne bomo mogli opraviti tistega, kar lahko stori veterinar, zato moramo svojega poškodovanega ali hudo bolnega psa potem, ko smo mu nudili prvo pomoč, čim prej odpeljati na kliniko za hišne živali. Večino nesreč najbolj učinkovito preprečimo tako, da imamo psa na povodcu. Zato je

prav, da imamo navezanega tudi najbolj ubogljivega, vodljivega in poslušnega psa, ko smo z njim na cesti (tudi na pločniku), ali na drugih »nevarnih« mestih, kot so pasja sprehajališča, različne javne površine ipd. Na povodcu moramo imeti pse tudi tam, kjer je skupaj več psov. Nikoli namreč ne vemo, kdaj lahko med dvema psoma, ki se sicer dobro razumeta, pride do »spora« ali celo do skupinskega pretepa. Na skupinskih sprehodih (teh je tudi v Sloveniji vse več), kjer je več psov, naj bodo vsi na povodcu. Psi so namreč lahko zmedeni, ker skrbniki ukazujejo vsak svojemu psu in le-ti ne vedo, komu so namenjena povelja. Pomembno je, da nikoli ne kličemo svojega psa, kadar stoji na drugi strani ceste. Psu grozijo različne nevarnosti tudi v hiši. Postavimo se kdaj na vse štiri in začnimo hoditi po hiši. Videli bomo, kakšni so videti električni in drugi kabli iz pasje perspektive, in nedvomno bomo ugotovili, zakaj so tako privlačni za žvečenje. V kopalnici ali na stranišču so lahko na tleh čistila, ki so za psa zelo nevarna. Pomislimo tudi na steklene vaze, ki jih shranjujemo na spolzkih tleh. Če se potrudimo, bomo odkrili še veliko drugih, za psa nevarnih točk.

2.4 NA DOPUST S HIŠNIM LJUBLJENCEM

Za lastnike psov je poletje tudi čas večne dileme - vzeti štirinožnega prijatelja s seboj na dopust ali ga pustiti doma. Potovanje s psom namreč ni tako preprosto. Medtem ko so v nekaterih državah Evropske unije, predvsem v Avstriji, Italiji, Franciji, Nemčiji in na Nizozemskem štirinožcem (razen nekaterih pasem, ki so v teh državah prepovedane), izredno naklonjeni, jih, denimo pri naših južnih sosedih, v večini obmorskih krajih ne vidijo radi, Slovenija pa postaja za dopust lastnikov psov vse bolj odprta.

Pri naših severnih sosedih, Avstrijcih, je oddih s psom ali mačko dovoljen skoraj v vseh hotelih in apartmajih v turističnih krajih. Tudi v gostilnah ni težav s tem, da svojega ljubljence ne bi smeli imeti ob sebi. Prav tako v večini trgovin, še zlasti v nakupovalnih centrih, etikete "kužkom vstop prepovedan" ne boste opazili. Prej nasprotno. V trgovskih centrih je najti celo posebna mesta s posodicami s hrano in vodo, za pse v lokalih pa bo osebje samo poskrbelo, da se bo vaš ljubljencec, medtem ko boste vi srebali kavo, osvežil z vodo. Seveda pa mora biti ljubljencec ves čas pohajkovanja po trgovini na povodcu, pri večjih pasmah pa je priporočljiva tudi uporaba nagobčnika. Edina prepoved vstopa za pse je v trgovine z živili in na območja, kjer so vrtci in šole. Prav tako so kužkom nedostopna nekatera avstrijska javna kopališča, kjer je veliko otrok. V nekaterih državah Evropske unije, denimo v Franciji, zahtevajo od lastnika psa, ki želi, da ga ta spremlja na potovanju, dokaz, da je žival opravila šolanje. Prav tako je v večini držav EU prepovedan vstop nekaterim pasmam, predvsem agresivnejšim. V Nemčiji je tako na seznamu prepovedanih ali nezaželenih kar 47 pasem.

DOPUST ZA PSA

V Sloveniji psi sicer še ne smejo z lastniki po nakupih v trgovske centre, je pa nekaj izjem, večinoma tujih trgovin, kjer so štirinožcem naklonjeni. Tudi v nekaterih gostiščih vstop psom ni dovoljen, razen če hrano strežejo na prostem, na vrtu ali terasi. Večina gostilničarjev se izgovarja na težave, ki jih zaradi psov v lokalu utegnejo imeti s sanitarno inšpekcijo, čeprav v Sloveniji zakona, ki bi prisotnost psov v gostiščih dosledno prepovedoval, ni. Torej je veliko odvisno predvsem od tega ali ima lastnik lokala rad živali ali pač ne. Kaj pa slovenski hoteli? Tukaj je v primerjavi s preteklimi leti opaziti velik korak naprej. Predvsem hoteli ob slovenskem morju sprejemajo pse, večinoma manjših pasem, tudi lastniki apartmajev dovoljujejo lastnikom, da jih na oddihu spremlja njihov hišni ljubljeneec. Podobno je tudi v nekaterih drugih hotelih in apartmajih v slovenskih turističnih krajih. Povsem drugačna je slika na Hrvaškem, kjer utegnejo imeti lastniki psov precejšnje težave. Hotele, kjer je bivanje psov dovoljeno, je mogoče prešteti na prste ene roke, apartmajev je sicer več, a to, da obstaja možnost dopustovanja s psom, še ne pomeni, da ne boste imeli težav v okolju, kjer boste bivali. Po izkušnjah sodeč so psom še najbolj naklonjeni na hrvaških otokih. Največ težav utegnute imeti, če vas bo štirinožec spremljal na plažo, kjer psi, kot trdijo nekateri, na Hrvaškem nimajo kaj iskati. Preden torej začnete načrtovati počitnice in izberete kraj ter nastanitev, se pozanimajte, ali ste v turističnem naselju, hotelu, apartmaju ali kampu, kamor se odpravljate, sploh dobrodošli z vašim štirinožnim prijateljem. Bivanje psa v hotelu ali apartmaju se tudi plača v Avstriji in Italiji od šest do enajst evrov na dan, prav toliko boste plačali za dopust vašega ljubljence pri nas, medtem ko se cene pri naših južnih sosedih od pet do devet evrov na dan.

PRAVILA ZA POTOVANJE

V večini turističnih krajev veljajo za štirinožce določena pravila. Ko prispete na cilj, se pri recepciji najprej pozanimajte, kakšna so pravila za pse in jih tudi upoštevajte. Pozorni bodite predvsem na sprehajanje psa, ki mora biti na povodcu in iztrebljanje, pri čemer velja pravilo, da mora lastnik iztrebke pobrati in odvreči v smeti. V turističnih naseljih, kjer je dovoljeno imeti psa, so ponavadi smetnjaki z vrečkami za iztrebke. Tudi mesta za kopanje psa niso povsod, najmanj bo pes v nadlego drugim turistom na manj obiskanih plažah. Na nekatere hotelske plaže v Sloveniji in na Hrvaškem je vstop s psom celo prepovedan, za kršitelje pa so predvidene denarne kazni. Pred odhodom na dopust preverite, ali ima vaš pes vsa potrebna cepljenja, ki morajo biti vpisana v modri potni list. Hrvaški carinski predpisi so usklajeni s standardi držav Evropske unije. Hišni ljubimci (psi, mačke in živali iz družine kun) v spremstvu lastnika, ki potujejo skozi Hrvaško ali v njej začasno bivajo, morajo biti pred vstopom v državo označeni z mikročipom ali s čitljivo tetovirano številko, ki mora biti vpisana v mednarodni

dokument (certifikat), izdan v skladu z veljavno zakonodajo Republike Hrvaške. Pri prvem cepljenju proti steklini, ki mora biti opravljeno pri treh mesecih starosti, morajo biti živali cepljene najmanj šest mesecev in ne več kot leto dni pred potovanjem, pri naknadnih (booster) cepljenjih pa ne več kot leto dni pred potovanjem.

Med vožnjo z avtomobilom lahko psi sedijo na zadnjih sedežih ali v zadnjem delu vozila s tremi vrati ali karavana. Majhne pse in psičke morate prevažati v posebnih košarah za pse. Najboljše so kletke ali plastične košare, ki jih lahko pripnete na sedež ali na dno vozila. Če pes potuje na sedežu, ga morate pritrditi z varovalnim pasom, ki se namesti na avtomobilske varnostne pasove. Ta pas pomaga preprečevati poškodbe pri psu in potnikih. Kaj pa, če potujemo z letalom? Če želite potovati z letalom, se pri letalski družbi pozanimajte o pravilih glede prevoza psov. Psi potujejo v prostoru za tovor v posebej oblikovanih potovalnih košarah. Vedno pridite na letališče dovolj zgodaj, saj letalske družbe najprej poskrbijo za tovor. Na košari za potovanje mora biti znak, ki prikazuje, da je v košari žival, prav tako pa mora oznaka vsebovati podatke o lastniku psa. Če boste s psom potovali v tujino, se posvetujte z veterinarjem glede tega, katero cepljenje mora opraviti pes in kateri zdravstveni podatki so potrebni.

2.5 PRAVICE DOMAČIH ŽIVALI

Položaj živali v Sloveniji je, čeprav je bil leta 1999 sprejet *Zakon o zaščiti živali*, skrajno slab. Letno je na tisoče in tisoče živali pobitih v gozdovih in na poljih, več milijonov živali trpi in umira v masovni živinoreji, nepredstavljivo veliko živali je grozljivo mučenih v laboratorijskih poskusih, nehumani transporti živali se nadaljujejo. Trpijo oz. mučene so tudi mnoge hišne živali. Društvo se po svojih močeh bori proti zlorabljanju živali, pri čemer se ugotavlja, da je takšna borba bolj uspešna, če v njej sodelujejo pravniki, saj v Sloveniji obstaja veliko število raznih predpisov, ki določajo takšen ali drugačen položaj živali. Predvsem zaradi tega, ker je eden izmed glavnih ciljev društva, da živali dobijo svoje pravice, se je društvo odločilo ustanoviti poseben društveni organ, imenovan Varuh pravic živali. Naloge Varuha pravic živali, ki deluje po pooblastilu društva, saj ne gre za organ, ki bi imel javna pooblastila, so:

- priprava predlogov oz. pobud za priznanje pravic živali v ustavi in zakonodaji Slovenije ter EU;
- sodelovanje v postopkih za zaščito živali in uveljavljanje njihovih pravic (predlogi za začetek upravnih in drugih postopkov, tožbe, pritožbe ...);
- skrb za uveljavljanje *Deklaracije o pravicah živali* in neformalni nadzor izvajanja predpisov o zaščiti živali;

- priprava pobud oz. predlogov državnim organom in drugim organizacijam za izboljšanje položaja živali (priprava peticij, predlogov, predpisov, pobude za presojo protiustavnih in nezakonitih predpisov ...);
- sodelovanje z različnimi organi in organizacijami oz. posamezniki glede zaščite živali;
- nudenje pravnega svetovanja zainteresiranim osebam glede zaščite živali;
- predavanja in medijska promocija pravic živali ter drugo.

Na mesto Varuha pravic živali je društvo imenovalo odvetnika Vladka Begana, ki je že do sedaj sodeloval z društvom in mu pomagal pri pripravi raznih pravnih tekstov.

KAJ STORITI, KO NAJDEMO ŽIVAL

Problematika izgubljenih, zapuščenih in najdenih živali (psov, mačk in drugih živali) je v Sloveniji zelo pereča. Vsak dan se veliko živali samih potika okrog, mnoge se poškodujejo na cesti ali jih namerno poškoduje človek, mnoge zbole vajo za nalezljivimi in drugimi boleznimi, psi brez nadzora svojih skrbnikov spravljajo v strah mimoidoče. Zakon o zaščiti živali za obe vrsti (in tudi za druge hišne živali) zapoveduje nadzor in če bi se vsi držali zakonov, zapuščenih in izgubljenih psov in mačk ne bi bilo. V Sloveniji poznamo samo mačke kot prostoživeče, psi pa so vsi tako ali drugače lastniški. Prostoživeče mačke se po zakonu na stroške lokalnih skupnosti polovi, sterilizira/kastrira, označi in spusti tja, kjer so bile ujete, psov pa se ne spušča nazaj, temveč jim zavetišča iščejo stare ali nove skrbnike. Zadeve se ne razrešujejo hitro, k čemur izdatno pripomorejo uradne službe s svojim slabim nadzorom in prebivalci z zelo neodgovornim odnosom. Vsak dan se srečujemo z izgubljenimi in zapuščenimi psi in mačkami. Prav tako smo dolžni ukrepati ob vsaki najdbi živali, ki ob sebi nima skrbnika.

4. oktober je dan boja proti mučenju živali. Tako ga imenujemo v Sloveniji, drugod po svetu pa je imenovan WAD oziroma World Animal Day, kar pomeni Svetovni dan živali. 4. oktober so posvetili živalim na konferenci naravovarstvenikov v Italiji leta 1931. Prav za 4. oktober so se odločili, ker je istega datuma svetnik Frančišek Asiški pripravil pojedino za živali. Le-te so ga strašno ljubile.

DRUŠTVA IN ZAVETIŠČA

Društva proti mučenju živali morajo imeti svoje predstavnike tudi na ravni vlade.

Živalske pravice morajo biti zavarovane enako kot človekove pravice.

Odločitev za žival, pa naj gre za psa, mačko, papigo, hrčka ali ribe, bi morala vključevati natančen premislek o slogu življenja, ki ga ima posameznik ali družina, njihovih prostorskih in časovnih zmožnostih, izkušnjah z živalmi in, ne nazadnje, razmislek o finančnih zmožnostih, saj šolanje, primerna prehrana, veterinarska oskrba in ostali pripomočki nikakor niso zastoj. Žival namreč v naš dom in življenje prihaja za

deset, petnajst ali več let, sobivanje z živaljo pa prinaša poleg veselja in povezanosti tudi odgovornost in skrb!

Zavetišča pri nas:

ZAVETIŠČE GMAJNICE – Ljubljana,

ZAVETIŠČE ZA MELE ŽIVALI HORJUL,

ZAVETIŠČE KOPER,

ZAVETIŠČE MARIBOR,

ZAVETIŠČE MELI TREBNJE,

ZAVETIŠČE PERUN – Blejska Dobrava,

ZAVETIŠČE ZA ŽIVLAI TURK – Novo mesto,

ZAVETIŠČE ZONZANI – Dramlje,

ZAVETIŠČE ZA PSE ŠEMPAS – Gorica,

ZAVETIŠČE VETERINARIO – Murska Sobota,

ZAVETIŠČE NABERGOJ – Moravske Toplice,

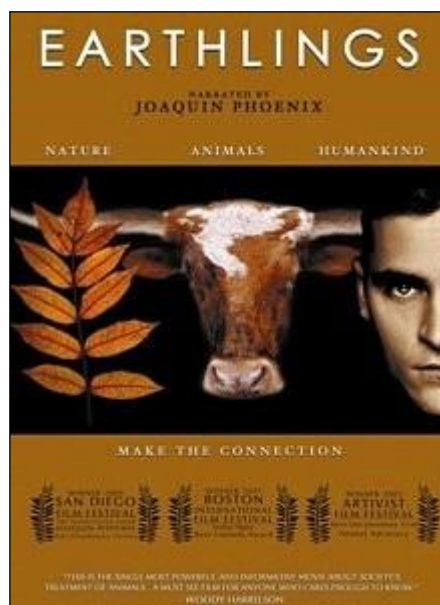
ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI KOROŠKA – Razborca,

AZIL ZA PROSTO ŽIVEČE ŽIVALI (poškodovane ali bolne divje živali).

Tisti, ki se odločajo za nakup pasemskega psa ali pasemske mačke, morajo biti previdni in se zaradi številnih lažnih informacij, preprodaje, vzreje brez opravljenih zdravstvenih pregledov in poneverb pred nakupom obrnejo na Kinološko zvezo Slovenije ali Felinološko društvo Ljubljana.

FILM EARTHLINGS

Problemu mučenja živali se posveča tudi film *Earthlings*. Film ne preuša domišljiji ničesar prostega in zelo nazorno pokaže, kako ljudje ravnamo z živalmi. Uporabljamo oz. izkoriščamo jih za hrano, obleke, kot domače živali, celo za zabavo in poskuse raznih izdelkov.

IZKORIŠČANJE ŽIVALI V CIRKUSIH

Živali v cirkusih izvajajo akrobacije, ki jih zahteva človek od njih. Teh spretnosti živali v divjini seveda ne izvajajo, saj jih ne potrebujejo. Ljudje, ki so spoznali delovanje cirkusa, se v večini zgražajo nad grozljivim, strahovitim mučenjem živali. Živali v cirkusih trpijo zaradi mučnih potovanj, ozkih kletk, agresivnih dresur, napornih predstav. V cirkusu pa ostanejo dokler ne zbolijo ali podivjajo.

IZKORIŠČANJE ZA ŽIVALSKÉ SREČKE

Ljubitelji živali kupujejo srečke, a se pri tem ne zavedajo, da živali ne dobijo nič od dobička.

Ekspres - Hišni ljubljenci

Ekspres loterija je klasična igra na srečo s trenutno znanim dobitkom, pri kateri lahko takoj po vplačilu, ko odprete srečko po označeni perforaciji, sami preberete vrednost dobitka. V seriji je 1.000.000 srečk, cena srečke je 0,50 evra. Sklad za dobitke znaša 60 odstotkov oz. 300.000 evrov, dobitnih srečk je 47,35 %, glavni dobiček je 5.000 evrov.

Primeri izgleda celotne serije srečk:

2.6 POSKUSI NA ŽIVALIH

Kozmetika – ličila, parfumi, kreme, šamponi ... le katera ženska se temu lahko upre? Tudi vedno več moških. Arheološke najdbe pričajo, da so ličila uporabljali že Egipčani in od takrat so usidrana v družbi. Ženske že od nekdaj čutimo željo, da bi bile privlačne in urejene, pri čemer so nam ličila v veliko pomoč. Kako proizvajalci kozmetičnih preparatov vedo, katere sestavine brez negativnih posledic blagodejno vplivajo na našo kožo, odpravljajo gubice, jo pomirjajo? Briljantna zamisel podjetij – izvajajmo poskuse na živalih! Stroški bodo majhni, tistih nekaj zajcev, opic, mačk, psov, miši tako ali tako nihče ne bo pogrešal. Ampak številka ni majhna. V Evropi vsako leto trpi več kot 38000 živali samo zato, da smo ljudje lahko lepi ... Zakaj je to potrebno? Kdo je dal proizvajalcem pravico trpinčiti živali? In to prav takšne zajce, kot jih imamo doma in takšne pse, mačke ... , ki jih vsak dan ljubkujete, jim kupujete najboljšo hrano, najlepše ovratnice. Kdo jim je nenazadnje dal pravico, da živali ubijajo za pridobivanje živalskih snovi za izdelavo nekaterih kozmetičnih izdelkov? Izvajanje poskusov na živalih se je začelo že leta 1933. Na njih se preizkuša zdravila, kozmetiko, pasjo in mačjo hrano, čistila za dom ... In kako se to izvaja? Opravljajo različne preizkuse:

- preizkušanje smrtne doze,
- preizkušanje oko dražecih snovi,
- preizkušanje dražecih substanc na koži,
- alergijski poskusi,
- fototoksičnost in fotosenzibilnost,
- rakotvornost ...

Alternativne metode predstavljajo in-vitro poskusi, računalniške simulacije, podatki iz že opravljenih poskusov (v izogib podvajanju že opravljenih poskusov) in s pomočjo prostovoljcev. Tako je za preizkušanje snovi, ki dražijo oko, sprejeta metoda Eytex, pri kateri namesto nanosa škodljivih snovi v prisilno odprte oči živali, vzgojijo potrebno tkivo na membrani, nanj nanesejo dražečo snov in opazujejo spremembe. Na voljo so prav tako nekatere druge in-vitro metode, kjer uporabljajo kožo z mrtvih ljudi in živali, vzgojeno ali klonirano kožo in ostala tkiva iz celičnih in drugih kultur, s pomočjo prostovoljcev ... Corrositex je in-vitro metoda, pri kateri se uporabi takšno beljakovinsko membrano, ki reagira kot človeška koža. Ta metoda da rezultate v samo nekaj urah in en poskus stane le 70 evrov. Metodi Eytex in Skintex (skupaj imenovani tudi Irritation Assay System) se lahko uporabita za preizkušanje kar 5000 različnih snovi.

Obstajajo tudi zelo nazorne in natančne računalniške in matematične simulacije, ki temeljijo na fizikalnih in kemičnih strukturah in lastnostih snovi.

Kaj lahko storimo sami? Bojkotirajmo podjetja, ki naročajo poskuse na živalih, kupujmo izdelke, ki niso preizkušeni na živalih, sprašujmo, pišimo podjetjem ... Le

malo podjetij ima na svojih izdelkih označeno, da niso preizkušeni na živalih. Zakaj je potrebno vsake pol leta tržiti nov izdelek in zanj naročati poskuse na živalih, čeprav vsebuje sestavine, ki so bile že nešteto krat preizkušene? Krema proti gubam je le en primer, ne pozabimo, da tudi pasto za zobe, lak za lase, senčilo za veke, zdravila, čistila ... preizkušajo na živalih. Življenje ni bilo ustvarjeno v ta namen in živali ne sodijo v laboratorije.

Prav tako življenje in živa bitja ne sodijo med surovine. Pri nakupu bodimo pozorni na sestavine, kot so glicerol, lanolin, kolagen, stearinska kislina ... Podjetja te snovi živalskega izvora na deklaraciji skrijejo z manj znanimi kemijskimi imeni. Pomembne oznake, ki naj vas vodijo pri nakupu, so VEGAN, certifikat BDIH ali oznaka, da izdelek ni preizkušen na živalih. Če na izdelku ni napisano nič od tega in je podjetje uvrščeno na beli seznam (seznam podjetij, ki ne izvajajo poskusov na živalih), se pozanimajte pri proizvajalcu.

Seznam podjetij, ki testirajo na živalih:

- P&G je najhujši; v letu 1991 so naredili eno vrsto testov na 300 živalih, pri čemer so že obstajali podatki in sicer od testov na prostovoljcih. Na leto porabijo za teste kar 50000 živali. Sem sodijo izdelki kot so Max Factor, Pantene, Old Spice, Head&Shoulders, Ariel, Always, Pampers ...;
- Colgate-Palmolive Co.;
- Gillette Co. (Liquid Paper, Flair, Braun, Duracell, Oral-B, Parker Pens);
- Garnier (Laboratories Garnier Paris);
- Glaxo Smith Kline (Aquafresh, Sensodyne ...);
- Giorgio Armani parfumi;
- Henkel (Bref, Fa, Palette, Persil, Perwoll, Schauma, Silan, Solea, Somat, Taft, Vademecum, Weisser Riese ...);
- Johnson & Johnson (Clean & Clear, Neutrogena ...);
- Kimberly-Clark Corp.;
- Krka (Vitaskin, Corident, Sun Mix, Fitoval);
- L'Oréal;
- Lek (Green Line in Amai);
- Unilever (Rexona, Dove, Domestos, Sunsilk, Calvin Klein ...).

Seznam podjetij, ki ne testirajo na živalih:

- Avon (prvi, ki je skupaj z Revlonom že daljnega leta 1989 prenehal z vsemi poskusi na živalih);
- Chanel;
- Christian Dior;
- Marks & Spencer;
- Maybelline;

- Neutrogena;
- Neutro Roberts;
- Oriflame;
- Pupa;
- Revlon;
- Weleda;
- Fleur de Sante;
- Amwey.

2.7 SPLETNE TRGOVINE

Imena in kratek opis ter naslov spletne strani spletnih trgovin za hišne ljubljence:

Hana Ana

Sedaj spletna trgovina tudi pri nas. Ugodno, hitro in poceni do kvalitetne hrane za vašega psa in mačka.

<http://www.hana-ana.si/trgovina/>

Zoo in vrt ŽAKI

Spletna trgovina s preko 2500 različnimi artikli za vaše hišne ljubljence (pse, muce, plazilce; vrtni program, akvaristika, hrana, zdravila ...). Nakupi, brskanje, anketa, nagradne igre in še več.

<http://www.malezivali.com>

Zoo market Preis

Najkvalitetnejši izbor hrane za vaše ljubljence.

<http://www.zoomarketpreis.si/>

Spletni pasji nakupovalnik

Spletni pasji nakupovalnik je idealna rešitev za nakup pasje opreme in hrane najboljših in hkrati edinstvenih izdelkov v Sloveniji. Uporabniki lahko s kuponi uveljavljajo popust pri nakupih, njihovim najbolj zvestim kupcem pa dodelijo osebne kode konstantnega popusta.

<http://www.hov-hov.si>

Pasji.Net – Vse, kar potrebuje pasji svet

So majhna trgovinica z veliko izbiro kvalitetne opreme za štirinožne prijatelje.

<http://www.pasji.net/shop>

Aquashop

Spletna trgovina za akvaristiko.

<http://www.aquashop.si>

Pasji svet

Nova spletna trgovina, specializirana za pse. Pri njih najdete to, kar v drugih trgovinah težko najdete. Vsak bo našel kaj, kar bo ustrezalo njegovemu pasjemu prijatelju.

<http://www.pasjisvet.si>

BONE-BONES

Spletna trgovina s široko ponudbo visoko kvalitetne hrane, priboljškov, oblačil za pse, ročno izdelanih ovratnic in povodcev.

<http://www.bonebones.si>

Ekolife

Prodajajo ekološke izdelke s certifikatom, in sicer hrano za hišne ljubljence, kozmetiko, čistila, Masmi bombažne vložke in tampone.

<http://www.ekolife.si>

Vetconsult Pharma d. o. o.

Zadovoljevanje potreb domačih živali in želja njihovih lastnikov po dodatkih k hrani, novih povodcih, igračah, feromonih, antistresnih sredstvih itd.

<http://www.ver4you.com>

Vetconsult pharma

Potrebujete brezplačen veterinarski nasvet, informacije iz sveta hišnih ljubljencev? V spletni trgovini za male živali najdete široko paleto proizvodov za vaše ljubljence – oprema, dodatki, igrače, kozmetika ... <http://www.vet4you.net/>

Dorwest – Slovenija

Zeliščna prehranska dopolnila Dorwest Herbs za pse in mačke, za njihovo boljše počutje, razigranost in ubogljivost ter v veselje lastnikov.

<http://www.dorwest-slovenija.si>

Pasje mesto

Spletna trgovina, ki ponuja kvalitetno pasjo kozmetiko in ostalo opremo za pasje prijatelje. Pri njih bodo marsikaj uporabnega našli tako ljubitelji psov, kot tudi tisti, ki se s psi ukvarjajo profesionalno.

<http://www.pasjemesto.com>

Conis.si

Spletna trgovina s hrano, opremo in športno opremo za pse.

<http://www.conis.si>

Pri Polulanem Plotu

»Huda pasje spletna trgovina« je ustvarjena z namenom ponuditi našim ljubljencem kvaliteto, radost, veselje ter varnost pri njihovih vsakdanjih norčijah. Ves asortiment je skrbno izbran in temelji na zelo konkurenčnih cenah.

<http://www.pripolulanemplotu.si>

Pret-A-Puppy

Pasji spletni butik, v katerem nudijo oblačila, ovratnice, povodce, igrače, šampone, torbe, postelje, hrano in še mnogo več. Njihov cilj so veseli kužki in zadovoljni lastniki.

<http://www.pretapuppy.yom/>

Petiit Pethaus

Spletni pasji butik z unikatnimi izdelki (tudi po naročilu) za hišne ljubljence. Oblikujejo in izdelujejo modne usnjene ovratnice in povodce, oblačila, posode, postelje in ostale dodatke. Njihovi izdelki so oblikovno dovršeni in izdelani iz najboljših materialov.

<http://www.petiitpethaus.com/index.php?lang=si>

Dogmania

Izdelki za hišne ljubljence, izdelki za pse in za njihovo nego.

<http://www.dogmania.si>

Pasja in mačja hrana ter oprema

Spletna trgovina je prijazna do psov in mačk. Tu dobite opremo, igrače, hrano za vaše ljubljence.

<http://www.hov-hov.si>

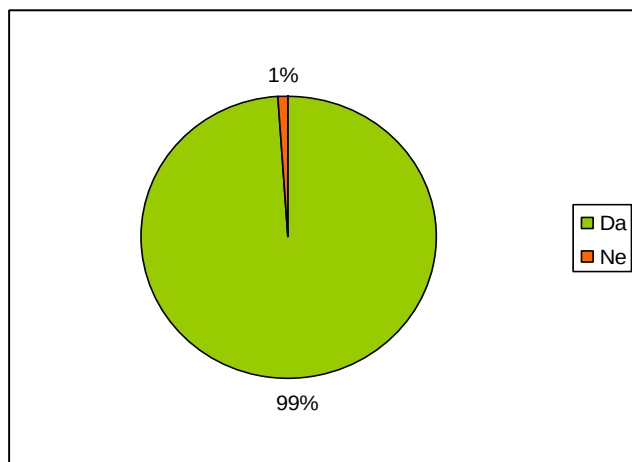
3 OSREDNJI DEL

3.1 KAJ MENIJO O SKRBI ZA DOMAČE ŽIVALI UČENCI: REZULTATI ANKETE ŠT. 1

1. Ali imaš rad/a domače živali?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	173
Ne	2

Tabela št. 1 prikazuje število učencev, ki imajo radi domače živali.

Graf št. 1 prikazuje število učencev, ki imajo radi domače živali.

Predvidevali sva, da imajo učenci v večini radi domače živali.

REZULTATI

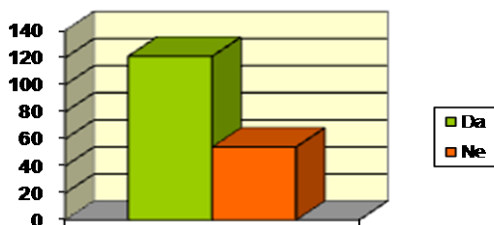
Po predvidevanjih ima večina učencev naše šole rada domače živali, saj je takšnih učencev kar 99%.

Hipoteza je potrjena.

2. Imaš doma kakšno žival?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	121
Ne	54

Tabela št. 2 prikazuje število učencev, ki imajo domačo žival.

Graf št. 2 prikazuje število učencev, ki imajo domačo žival.

Predvidevali sva, da ima vsaj polovica učencev naše šole domačo žival.

REZULTATI

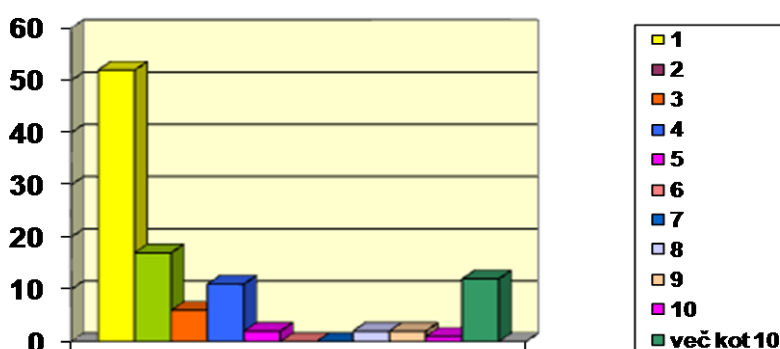
Na osnovi rezultatov predvidevanje potrdimo, saj sva ugotovili, da ima kar 69% anketiranih učencev naše šole domačo žival.

Hipoteza je potrjena.

3. Če si odgovoril/a z da, lastnik/ca koliko živali si?

Možni odgovori	Št. učencev
1	52
2	17
3	6
4	11
5	2
6	0
7	0
8	2
9	2
10	1
Več kot 10	12

Tabela št. 3 prikazuje število živali pri posameznem učencu.

Graf št. 3 prikazuje število živali pri učencu.

Predvidevali sva, da ima vsaj četrtnina učencev po eno domačo žival.

REZULTATI

Izid ankete je pokazal, da ima med vsemi učenci po eno domačo žival kar 33% učencev, zato sva hipotezo potrdili. Brez domače živali je 31% anketirancev.

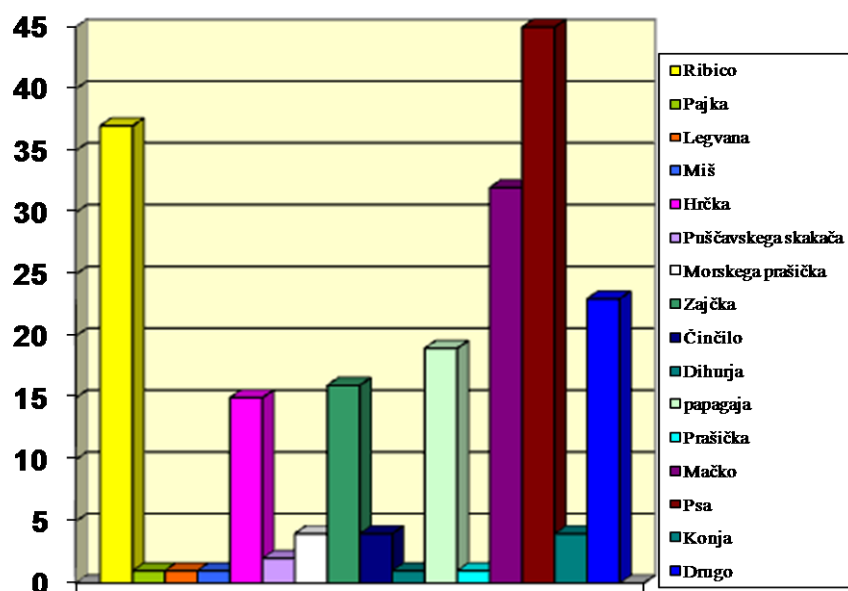
Na to vprašanje ni odgovarjalo 54 učencev, ki nimajo domače živali. 16 anket je bilo neveljavnih (neizpolnjenih, nepravilno obkroženih, ipd.).

Hipoteza je potrjena.

4. Katere vrste domačih živali imaš?

Možni odgovori	Št. Učencev
Ribico	37
Pajka	1
Legvana	1
Miš	1
Hrčka	15
Puščavskega skakača	2
Morskega prašička	4
Zajčka	16
Činčilo	4
Dihurja	1
Papagaja	19
Prašička	1
Mačko	32
Psa	45
Konja	4
Drugo	23

Tabela št. 4 prikazuje število učencev s posamezno živaljo.

Graf št. 4 prikazuje število učencev s posamezno živaljo.

Predvidevali sva, da ima vsaj polovica tistih anketirancev, ki imajo domačo žival, za svojega ljubljenečka psa ali mačko.

REZULTATI

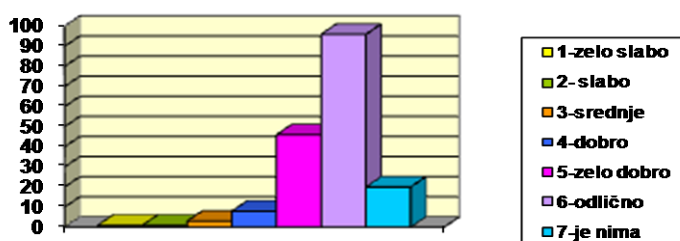
64% tistih učencev, ki imajo doma živali, imajo psa ali mačko. Predvidevali sva, da jih ima vsaj polovica, zato je najina hipoteza potrjena. Najpogosteje imajo psa (37%), nato ribico (31%) in šele na tretjem mestu je mačka (26%), sledijo papagaj, zajček, hrček. Na to vprašanje ni odgovarjalo 54 učencev, ki nima domače živali.

Hipoteza je potrjena.

5. Na lestvici od 1 do 6 oceni, kako dobro skrbiš ali si skrbel za svojo žival?

Možni odgovori	Št. Učencev
1-zelo slabo	1
2- slabo	1
3-srednje	3
4-dobro	8
5-zelo dobro	46
6-odlično	96
7-je nima/je ni imel	20

Tabela št. 5 prikazuje kako se učenci sami ocenjujejo v skrbi za svojo žival.

Graf št. 5 prikazuje kako se učenci sami ocenjujejo v skrbi za svojo žival.

Predvidevali sva, da polovica učencev skrbi za svojo žival odlično.

REZULTATI

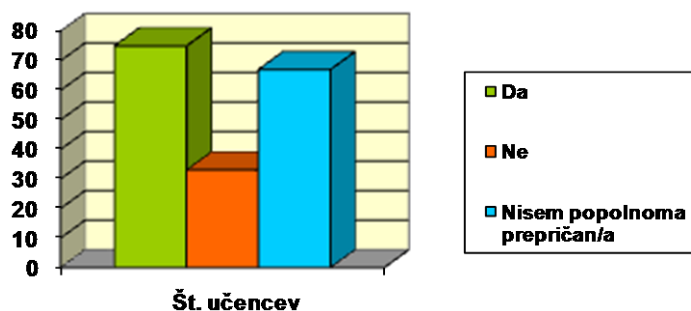
Izid ankete je takšen, kot sva ga pričakovali, saj za svojo žival odlično skrbi kar 62% učencev. 92% učencev skrbi za svojo žival zelo dobro ali odlično, samo 8% učencev pa za svojo žival ne skrbi najboljše.

Hipoteza je potrjena.

6. Ali veš kaj pomeni pojem sterilizacija?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	75
Ne	33
Nisem popolnoma prepričan/a	67

Tabela št. 6 prikazuje ali učenci vedo kaj pomeni pojem sterilizacija.

Graf št. 6 prikazuje ali učenci vedo kaj pomeni pojem sterilizacija.

Predvidevali sva, da učenci v večini primerov vedo kaj pomeni pojem sterilizacija.

REZULTATI

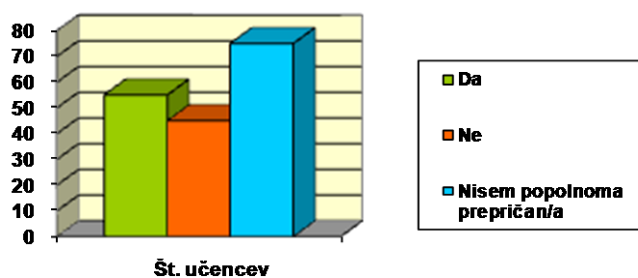
Učenci so se kar v 38% odločili, da niso popolnoma prepričani, le v 43% pa so pritrdili, da vedo, kaj pomeni sterilizacija, zato najino predvidevanje ni bilo pravilno. Kar 19% anketirancev ne pozna pomena pojma sterilizacija.

Hipoteza ni potrjena.

7. Ali veš kaj pomeni pojem kastracija?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	55
Ne	45
Nisem popolnoma prepričan/a	75

Tabela št. 7 prikazuje ali učenci vedo kaj pomeni pojem kastracija.

Graf št. 7 prikazuje ali učenci vedo kaj pomeni pojem kastracija.

Predvidevali sva, da učenci v večini primerov vedo kaj pomeni pojem kastracija.

REZULTATI

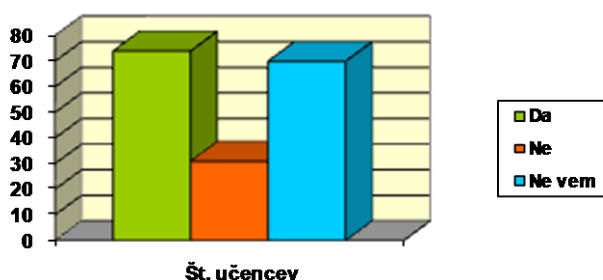
Učenci so se kar v 43% odločili, da niso popolnoma prepričani, le v 31% pa so pritrdili, da vedo, kaj pomeni kastracija, zato najino predvidevanje ni bilo pravilno. Kar 26% anketirancev ne pozna pomena pojma kastracija.

Hipoteza ni potrjena.

8. Ali meniš, da bi bilo dobro v večji meri sterilizirati oz. kastrirati mačke in pse, da ne bi njihovo število preveč naraslo oz. ne bi bilo veliko potepuških živali?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	74
Ne	31
Ne vem	70

Tabela št. 8 prikazuje mnenje učencev o sterilizaciji in kastraciji mačk in psov zaradi naraščanja njihovega števila.

Graf št. 8 prikazuje mnenje učencev o sterilizaciji in kastraciji mačk in psov zaradi naraščanja njihovega števila.

Predvidevali sva, da se učenci zavzemajo za zmanjšanje števila potepuških živali s pomočjo kastracije oz. sterilizacije.

REZULTATI

Anketiranci so se le v 42% zavzeli za sterilizacijo oziroma kastracijo, kar 40% jih o tem ne razmišlja, 18% anketirancev pa je celo proti sterilizaciji oziroma kastraciji.

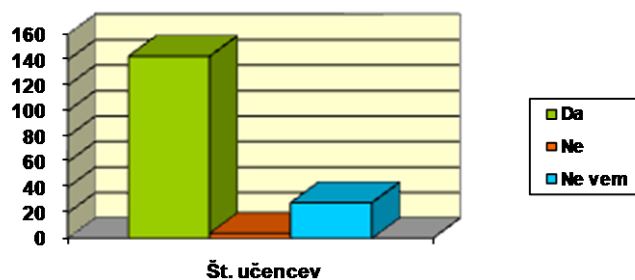
Najino predvidevanje je bilo žal napačno.

Hipoteza ni potrjena.

9. Ali se ti smilijo živali, ki nimajo doma?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	143
Ne	4
Ne vem	28

Tabela št. 9 prikazuje mnenje o tem, ali se učencem smilijo živali, ki nimajo doma.

Graf št. 9 prikazuje mnenje o tem, ali se učencem smilijo živali, ki nimajo doma.

Predvidevali sva, da so učenci na naši šoli do potepuških živali sočutni.

REZULTATI

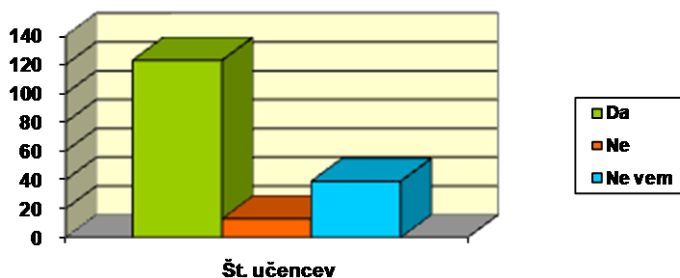
Učenci so najina predvidevanja potrdili, saj je kar 82% takšnih, ki se jim živali brez doma smilijo, 16% jih o tem ne razmišlja, le 2% anketirancev je takšnih, ki do potepuških živali niso sočutni.

Hipoteza je potrjena.

10. Ali se ti živali v zavetiščih smilijo?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	123
Ne	13
Ne vem	39

Tabela št. 10 prikazuje mnenje o tem, ali se učencem smilijo živali v zavetiščih.

Graf št. 10 prikazuje mnenje o tem, ali se učencem smilijo živali v zavetiščih.

Predvidevali sva, da se bo 70% učencev odločilo za odgovor DA.

REZULTATI

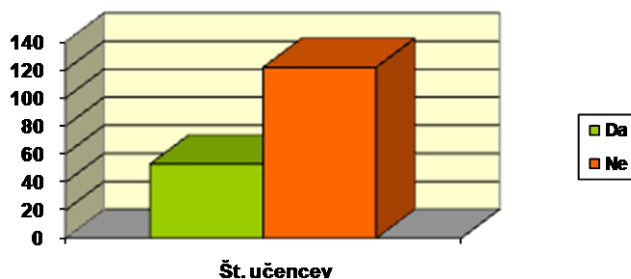
Večina učencev (to je 70%) jih je odgovorilo z DA, kar pomeni, da se učencem smilijo živali v zavetiščih, 22% jih o tem ne razmišlja, 7% anketirancev pa meni, da se jim živali v zavetiščih ne smilijo.

Hipoteza je potrjena.

11. Ali si že kdaj obiskal/a zavetišče za živali v Sloveniji?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	53
Ne	122

Tabela št. 11 prikazuje obiske učencev v zavetiščih za živali.

Graf št. 11 prikazuje obiske učencev v zavetiščih za živali.

Predvidevali sva, da bo število otrok, ki so obiskali zavetišče za živali v Sloveniji večje kot število otrok, ki zavetišča niso še nikdar obiskali.

REZULTATI

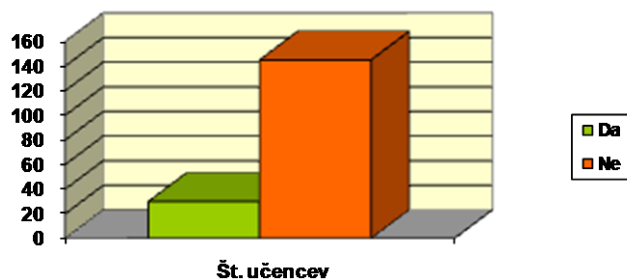
Na podlagi ankete sva ugotovili, da je zavetišče v Sloveniji obiskalo le 30% vseh anketirancev, kar 70% anketirancev pa zavetišča še ni obiskalo.

Hipoteza ni potrjena.

12. Ali si že kdaj sprehajal/a psa/e iz zavetišč?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	30
Ne	145

Tabela št. 12 prikazuje število otrok, ki so že sprehajali psa/e zavetišču.

Graf št. 12 prikazuje število otrok, ki so že sprehajali psa/e v zavetišču.

Predvidevali sva, da je vsaj četrtna učencev že sprehajala pse iz zavetišč.

REZULTATI

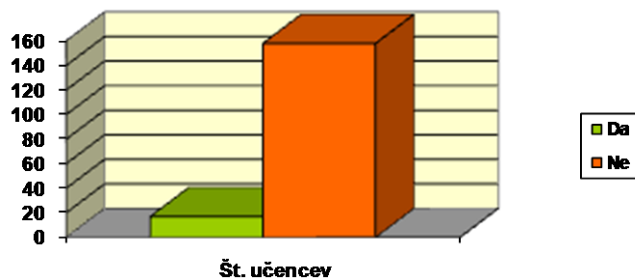
Rezultat ankete naju je negativno presenetil, saj sva pričakovali, da je četrtna otrok že sprehajala pse iz zavetišč, ugotovili pa sva, da jih je sprehajalo le 17%.

Hipoteza ni potrjena.

13. Je tvoja žival posvojena iz zavetišča?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	17
Ne	104

Tabela št. 13 prikazuje posvojenost živali iz zavetišč.

Graf št. 13 prikazuje posvojenost živali iz zavetišč.

Predvidevali sva, da je vsaj 20% živali, ki jih lastijo učenci posvojenih iz zavetišč.

REZULTATI

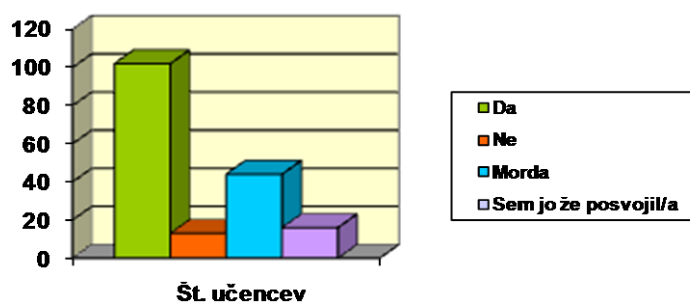
Izkazalo se je, da je živali posvojenih iz zavetišč 16%, kar je malo manj kot sva predvidevali, a dovolj za potrditev hipoteze. Na to vprašanje ni odgovarjalo 54 učencev, ki nima domače živali.

Hipoteza je potrjena.

14. Če bi imel možnost in bi se starši strinjali s teboj, ali bi posvojil žival iz zavetišča?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	102
Ne	13
Morda	44
Sem jo že posvojil/a	16

Tabela št. 14 prikazuje mnenje o tem, ali bi učenci posvojili žival iz zavetišča.

Graf št. 14 prikazuje mnenje o tem, ali bi učenci posvojili žival iz zavetišča.

Predvidevali sva, da bo 50% učencev naše šole odgovorilo, da bi posvojili žival iz zavetišča.

REZULTATI

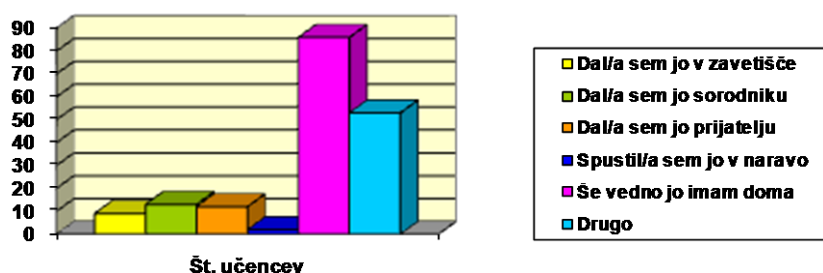
Rezultati ankete so najina predvidevanja presegli nad čemer sva navdušeni, saj so tako izkazali svojo sočutnost do živali v zavetiščih. Kar 67% odgovorov je bilo pritrdilnih, 25% bi to storilo morda in le 7% jih ne bi posvojilo žival iz zavetišča.

Hipoteza je potrjena.

15. Kaj si storil, če si se naveličal svoje živali?

Možni odgovori	Št. učencev
Dal/a sem jo v zavetišče	9
Dal/a sem jo sorodniku	13
Dal/a sem jo prijatelju	12
Spustil/a sem jo v naravo	2
Še vedno jo imam doma	86
Drugo	53

Tabela št. 15 prikazuje dejanje učencev, ko se svoje živali naveličajo.

Graf št. 15 prikazuje dejanje učencev, ko se svoje živali naveličajo.

Predvidevali sva, da ima 80% učencev žival še vedno doma.

REZULTATI

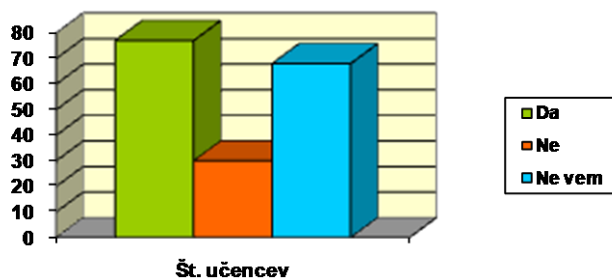
Rezultati ankete so pokazali, da se učenci naše šole ne zavedajo odgovornosti, ki bi jo morali prevzeti za svojo žival, saj ima žival doma še samo 49% anketirancev. Upava, da bodo učenci v prihodnosti v večji meri prevzeli odgovornost za svojo žival, saj je 1% živali, ki so jih spustili v naravo resno ogroženih. Sprašujeva pa se, kaj so anketiranci imeli v mislih pod drugo, ki so ga izbrali v 30%. Morda celo uspavanje?

Hipoteza ni potrjena.

16. Ali se ti zdi čipiranje živali pomembno?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	77
Ne	30
Ne vem	68

Tabela št. 16 prikazuje mnenje učencev o pomembnosti čipiranja domačih živali.

Graf št. 16 prikazuje mnenje učencev o pomembnosti čipiranja domačih živali.

Predvidevali sva, da bodo učenci odgovorili z da v 75% odgovorov.

REZULTATI

Sicer največ učencev (44%) meni, da bi bilo potrebno vsako žival čipirati, vendar hipoteze nisva potrdili, saj sva pričakovali, da se učenci v večji meri zavedajo nevarnosti ob izgubi nečipirane živali. Žal je proti čipiranju kar 17% anketirancev.

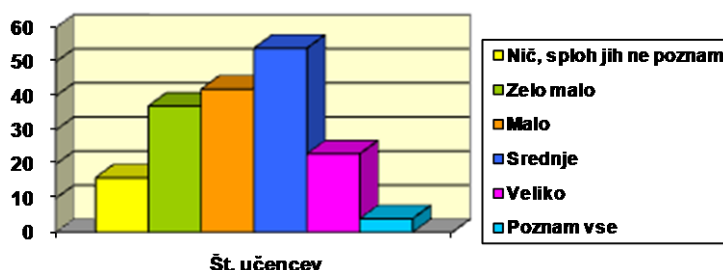
Hipoteza ni potrjena.

3.2 KAJ MENIJO O PRAVICAH DOMAČIH ŽIVALI UČENCI: REZULTATI ANKETE ŠT. 2

1. V kolikšni meri poznaš pravice živali v Sloveniji?

Možni odgovori	Št. učencev
Nič, sploh jih ne poznam	16
Zelo malo	37
Malo	42
Srednje	54
Veliko	23
Poznam vse	4

Tabela št. 17 prikazuje, v kolikšni meri poznajo učenci pravice živali.

Graf št. 17 prikazuje, v kolikšni meri poznajo učenci pravice živali.

Predvidevali sva, da bodo anketiranci poznali pravice živali v Sloveniji, največkrat v srednji meri.

REZULTATI

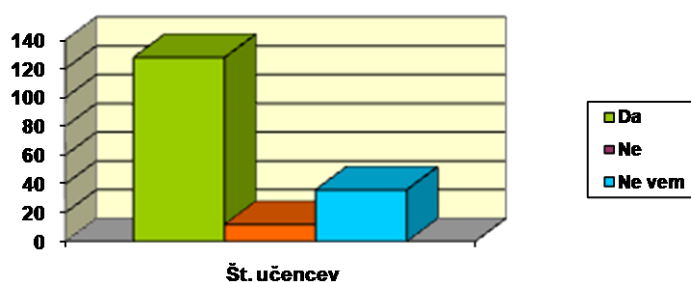
Rezultati ankete kažejo, da 9% anketirancev ne pozna pravic živali, 21% jih pozna zelo malo, 24% jih pozna malo, 31% srednje, 13% veliko in 2% vse. Anketirani učenci največkrat v srednji meri poznajo pravice živali v Sloveniji kar pomeni, da se verjetno zavedajo osnovnih pravic za živali.

Hipoteza je potrjena.

2. Ali bi morali biti zakoni o mučenju živali v Sloveniji strožji?
(če jih ne poznaš (pri vprašanju 1. odgovor a), ne odgovarjaj)

Možni odgovori	Št. učencev
Da	128
Ne	12
Ne vem	36

Tabela št. 18 prikazuje mnenje učencev o strogosti zakonov o mučenju živali.

Graf št. 18 prikazuje mnenje učencev o strogosti zakonov o mučenju živali.

Predvidevali sva, da bodo učenci v največji meri odgovorili z DA.

REZULTATI

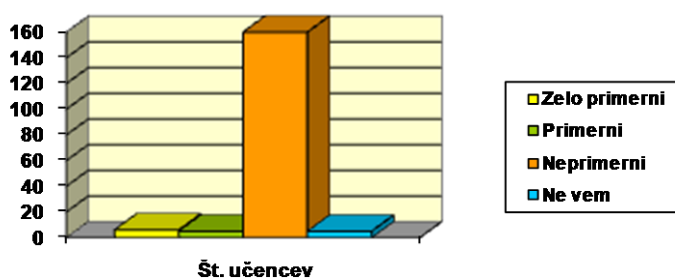
Nad rezultati ankete sva navdušeni, saj so anketiranci kar v 73% izrazili mnenje za strožje zakone o mučenju živali v Sloveniji.

Hipoteza je potrjena.

3. Ali se ti zdijo primerni tisti lastniki, ki žival zapustijo?

Možni odgovori	Št. učencev
Zelo primerni	6
Primerni	5
Neprimerni	160
Ne vem	5

Tabela št. 19 prikazuje, kako učenci ocenjujejo lastnike, ki svojo žival zapustijo.

Graf št. 19 prikazuje, kako učenci ocenjujejo lastnike, ki svojo žival zapustijo

Predvidevali sva, da bodo učenci odgovorili v največji meri z odgovorom NEPRIMERNI.

REZULTATI

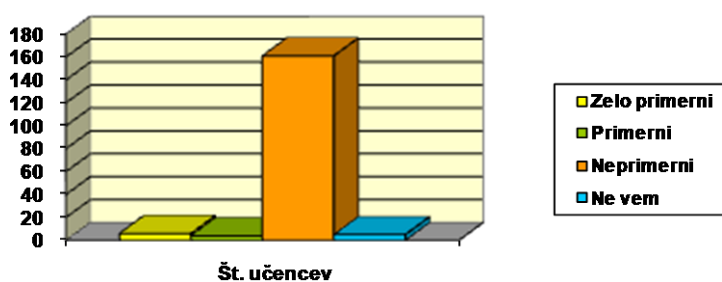
Izid ankete je najina predvidevanja potrdil, saj so anketiranci kar v 91% odgovorili z odgovorom neprimerni. Kljub vsemu pa naju zaskrbljuje podatek, da 3% anketirancev meni, da so taki lastniki zelo primerni. Upava, da so slabo prebrali vprašanje in zato izbrali takšen odgovor.

Hipoteza je potrjena.

4. Ali se ti zdijo primerni tisti lastniki, ki žival zavržejo?

Možni odgovori	Št. učencev
Zelo primerni	6
Primerni	4
Neprimerni	161
Ne vem	5

Tabela št. 20 prikazuje, kako učenci ocenjujejo lastnike, ki svojo žival zavržejo.

Graf št. 20 prikazuje, kako učenci ocenjujejo lastnike, ki svojo žival zavržejo.

Predvidevali sva, da bodo učenci odgovorili v največji meri z odgovorom NEPRIMERNI.

REZULTATI

Odgovori ankete so potrdili predvidevanja, saj jih je 91% odgovorilo z odgovorom neprimerni. Tudi pri teh odgovorih sva presenečeni nad 6% odgovorov, to je desetimi anketiranci, ki so mnenja, da so taki lastniki primerni in zelo primerni.

Hipoteza je potrjena.

5. Ali se ti zdijo primerni tisti lastniki, ki so fizično nasilni nad živaljo?

Možni odgovori	Št. učencev
Zelo primerni	7
Primerni	2
Neprimerni	131
Ne vem	36

Tabela št. 21 prikazuje, kako učenci ocenjujejo lastnike, ki so nad svojo živaljo fizično nasilni.

Graf št. 21 prikazuje, kako učenci ocenjujejo lastnike, ki so nad svojo živaljo fizično nasilni.

Predvidevali sva, da bodo učenci v največji meri odgovorili z odgovorom NEPRIMERNI.

REZULTATI

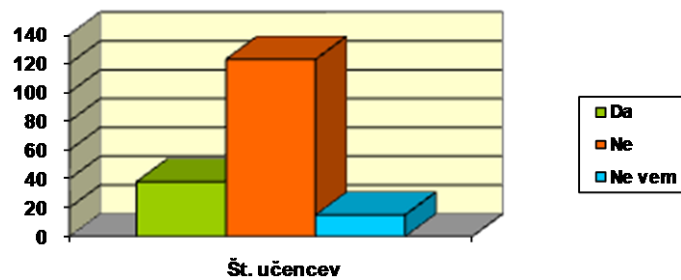
Rezultati ankete so bili presenetljivi, saj le 74% anketirancev meni, da so fizično nasilni lastniki neprimerni lastniki. Veliko anketirancev (20%) se je odločilo za odgovor ne vem. Tudi pri tem vprašanju sva zaskrbljeni nad devetimi odgovori (5%), v katerih anketiranci menijo, da so fizično nasilni lastniki primerni.

Hipoteza je potrjena.

6. Ali si bil sam že kdaj priča krutemu ravnanju z domačimi živalmi?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	38
Ne	123
Ne vem	15

Tabela št. 22 prikazuje število učencev, ki so že bili priča krutemu ravnanju z domačimi živalmi.

Graf št. 22 prikazuje število učencev, ki so že bili priča krutemu ravnanju z domačimi živalmi.

Predvidevali sva, da bo največ odgovorov NE.

REZULTATI

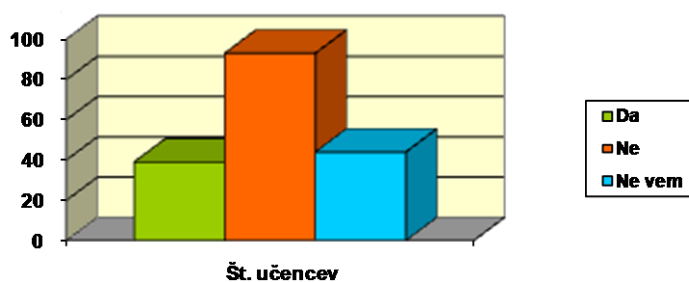
Anketiranci v največji meri (70%) niso bili priča krutemu ravnanju z domačimi živalmi, le 22% anketirancev je odgovorilo pritrdilno.

Hipoteza je potrjena.

7. Ali si (bi) mučitelja opozoril na neprimerno ravnanje?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	39
Ne	93
Ne vem	44

Tabela št. 23 prikazuje število anketirancev, ki so (bi) mučitelja opozorili na neprimerno ravnanje z živalmi.

Graf št. 23 prikazuje število anketirancev, ki so (bi) mučitelja opozorili na neprimerno ravnanje z živalmi.

Predvidevali sva, da bo odgovorov DA manj kot tretjina.

REZULTATI

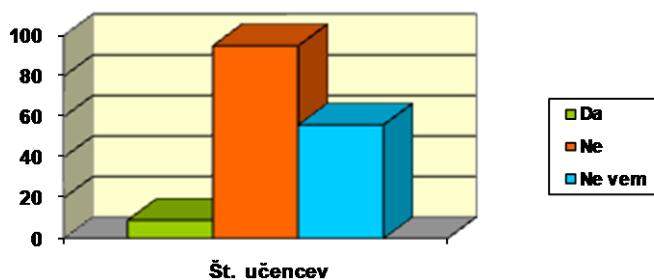
Pri odgovorih na to vprašanje sva želeli ugotoviti, ali so (bi) bili anketiranci dovolj pogumni, da so (bi) skušali mučitelja opozoriti na neprimerno ravnanje. Ugotovili sva, da je takšnih anketirancev 22%.

Hipoteza je potrjena.

8. Ali se ti zdi, da je v Sloveniji dovolj društev proti mučenju živali?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	10
Ne	105
Ne vem	61

Tabela št. 24 prikazuje mnenja učencev o zadovoljivem številu društev proti mučenju živali v Sloveniji.

Graf št. 24 prikazuje mnenja učencev o zadovoljivem številu društev proti mučenju živali v Sloveniji.

Predvidevali sva, da bo največ učencev odgovorilo z odgovorom ne vem.

REZULTATI

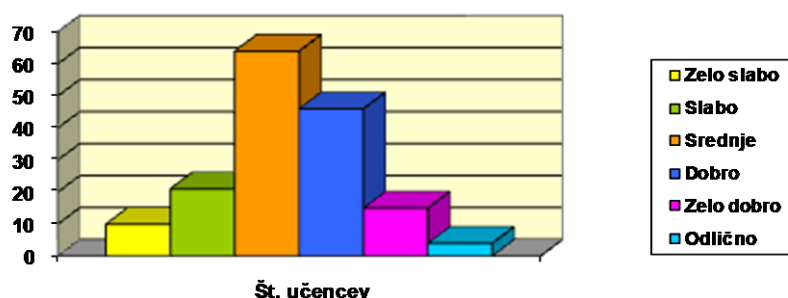
Rezultat naju je pozitivno presenetil, saj je bilo pričakovanih odgovorov ne vem samo 35%, kar 60 % anketirancev pa je mnenja, da je v Sloveniji premajhno število društev proti mučenju živali.

Hipoteza ni potrjena.

9. V kolikšni meri misliš, da pristojna društva skrbijo za zaščito živali v Sloveniji?

Možni odgovori	Št. učencev
Zelo slabo	11
Slabo	21
Srednje	64
Dobro	46
Zelo dobro	15
Odlično	4

Tabela št. 25 prikazuje, kako učenci ocenjujejo delo pristojnih društev.

Graf št. 25 prikazuje, kako učenci ocenjujejo delo pristojnih društev.

Predvidevali sva, da bo večina učencev naše šole izbrala odgovor srednje dobro.

REZULTATI

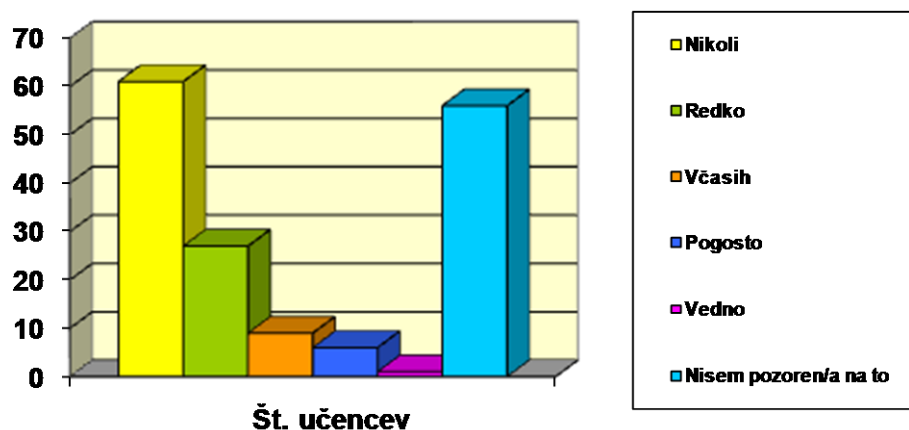
Kot sva pričakovali, je največ odgovorov (40%) srednje, 26% anketirancev meni, da dobro, 9% zelo dobro in 2% odlično. 12% anketirancev meni, da društva slabo skrbijo za živali, 6% pa jih meni, da društva zelo slabo skrbijo za zaščito živali.

Hipoteza je potrjena.

10. Ali kdaj kupuješ izdelke, ki so testirani na živalih?

Možni odgovori	Št. učencev
Nikoli	61
Redko	27
Včasih	9
Pogosto	6
Vedno	1
Ni sem pozoren/a na to	56

Tabela št. 26 prikazuje število učencev, ki nakupujejo izdelke testirane na živalih.

Graf št. 26 prikazuje število učencev, ki nakupujejo izdelke testirane na živalih.

Predvidevali sva, da anketiranci ne kupujejo izdelkov, ki so testirani na živalih.

REZULTATI

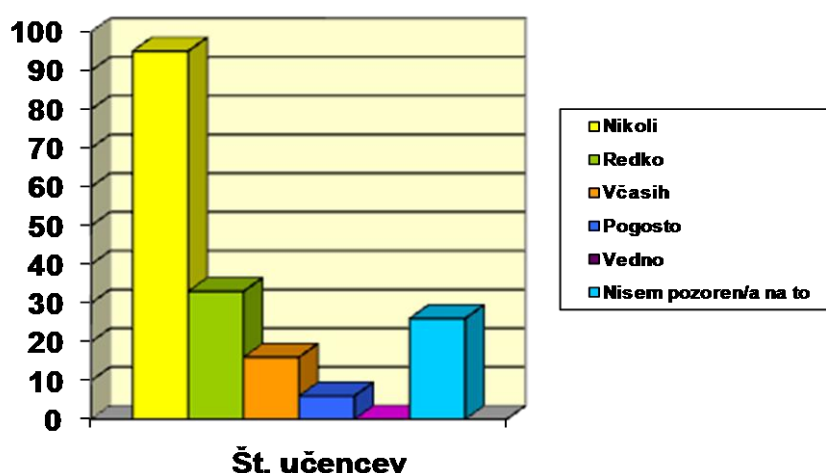
38% anketirancev nikoli ne kupuje izdelkov, testiranih na živalih, 35% jih ni pozornih na to, 17% jih kupuje redko, 6% jih kupuje včasih in le 4% pogosto ter 1% vedno.

Hipoteza je potrjena.

11. Ali kdaj kupuješ izdelke, ki so narejeni iz živalskih delov (čevlji, torbice, pasovi, plašči ...)?

Možni odgovori	Št. učencev
Nikoli	95
Redko	33
Včasih	16
Pogosto	6
Vedno	0
Nisem pozoren/a na to	26

Tabela št. 27 prikazuje, v kolikšni meri učenci kupujejo izdelke, narejene iz živalskih delov.

Graf št. 27 prikazuje, v kolikšni meri učenci kupujejo izdelke, narejene iz živalskih delov.

Predvidevali sva, da učenci v večini primerov niso pozorni na kupovanje izdelkov, ki so narejeni iz živalskih delov.

REZULTATI

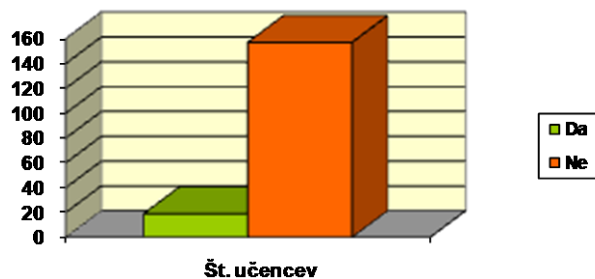
Rezultati ankete so naju pozitivno presenetili, saj kar 54% anketirancev nikoli ne kupuje izdelkov narejenih iz živalskih delov. 19% anketirancev kupuje omenjene izdelke le redko, 9% včasih in le 3% vedno. Samo 15% anketirancev ni pozornih na to, ali so izdelki narejeni iz živalskih delov.

Hipoteza ni potrjena.

12. Si vegetarijanec/ka?

Možni odgovori	Št. učencev
Da	19
Ne	157

Tabela št. 28 prikazuje, koliko učencev je vegetarijancev.

Graf št. 28 prikazuje, koliko učencev je vegetarijancev.

Predvidevali sva, da je 10% anketirancev vegetarijancev.

REZULTATI

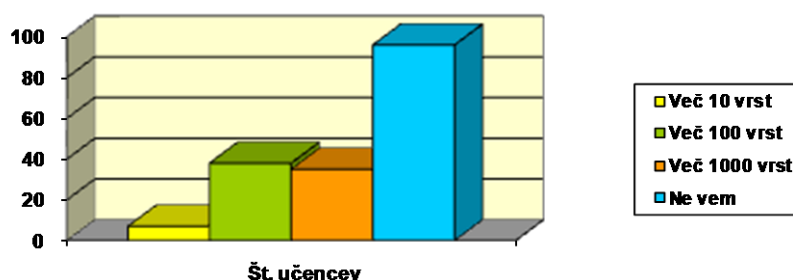
Hipotezo sva potrdili, saj je 11% anketirancev odgovorilo pritrdilno.

Hipoteza je potrjena.

13. Približno koliko živalskih vrst umre na dan zato, da se ljudje okoriščamo z njihovimi deli (meso, kože, čevlji, torbice, plašči, ovratniki, kozmetični izdelki ...)?

Možni odgovori	Št. učencev
Več 10 vrst	7
Več 100 vrst	38
Več 1000 vrst	35
Ne vem	96

Tabela št. 29 prikazuje vedenje učencev o vsakodnevem umiranju živali zaradi okoriščanja z njihovimi deli.

Graf št. 29 prikazuje vedenje učencev o vsakodnevem umiranju živali zaradi okoriščanja z njihovimi deli.

Predvidevali sva, da bo večina učencev obkrožila odgovor NE VEM.

REZULTATI

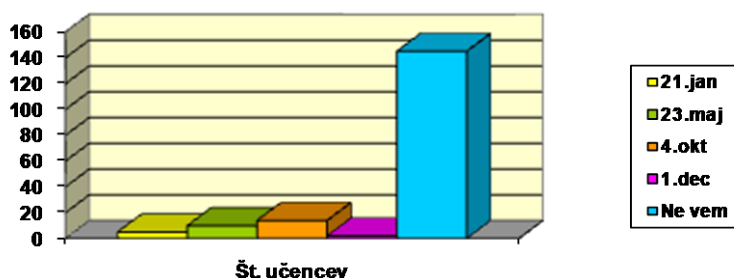
Nad izidom ankete nisva presenečeni, saj je odgovor ne vem izbralo 55% anketirancev. Pravilen odgovor več 100 vrst je izbralo 22% anketirancev.

Hipoteza je potrjena.

14. Kateri dan je rezerviran za dan boja proti mučenju živali?

Možni odgovori	Št. učencev
21. januar	5
23. maj	10
4. oktober	14
1. december	2
Ne vem	145

Tabela št. 30 prikazuje vedenje anketirancev o tem, kdaj v letu je dan boja proti mučenju živali.

Graf št. 30 prikazuje vedenje anketirancev o tem, kdaj v letu je dan boja proti mučenju živali.

Predvidevali sva, da bo 50% učencev odgovorilo z odgovorom NE VEM.

REZULTATI

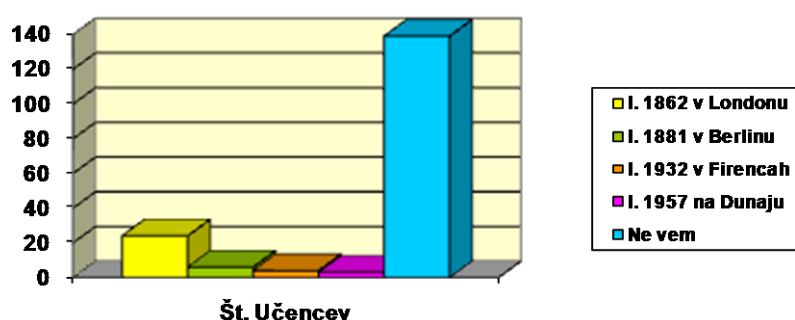
Anketiranci so le v 8% izbrali pravilen odgovor 4. oktober. 82% anketirancev je izbralo odgovor ne vem, 10% pa je izbralo napačen odgovor. Učenci naše šole torej zelo slabo poznajo dan, ki je rezerviran za dan boja proti mučenju živali. Morda bi morali učence o tem datumu malo bolj osveščati.

Hipoteza ni potrjena.

15. Kje in kdaj so razglasili dan boja proti mučenju živali?

Možni odgovori	Št. Učencev
l. 1862 v Londonu	24
l. 1881 v Berlinu	6
l. 1932 v Firencah	4
l. 1957 na Dunaju	3
Ne vem	139

Tabela št. 31 prikazuje vedenje anketirancev o tem, kje in kdaj so razglasili dan boja proti mučenju živali.

Graf št. 31 prikazuje vedenje anketirancev o tem, kje in kdaj so razglasili dan boja proti mučenju živali.

Predvidevali sva, da 95% učencev ne ve kdaj in kje so razglasili dan boja proti mučenju živali.

REZULTATI

Pravilen odgovor (1932, v Firencah) so izbrali le štirje anketiranci (2%), napačno je odgovorilo 19% anketirancev, 79% pa je izbralo odgovor ne vem. Skupaj torej kar 98% anketirancev ne ve kdaj in kje so razglasili dan boja proti mučenju živali.

Hipoteza je potrjena.

3.3 INTERVJU Z LASTNICO RANČA KAJA IN GROM

Na našo šolo je v sredo, 23. 12. 2009, prišla gospa Darja Žnidaršič s svojo 3-letno psičko Kalo, ki je v prometni nesreči izgubila vid. Skupaj sta se predstavili šestošolcem, midve pa sva njen obisk izkoristili za kratek intervju. Bile smo dogovorjene, da bomo intervju opravile kar med sprehodom, a smo ga zaradi slabega vremena v šoli, Kala pa je medtem odšla na sprehod z našo učiteljico glasbe, gospo Andrejo Vahen, ki ima svojega konja prav na njihovem ranču. Gospa Žnidaršič in njen mož Andrej sta lastnika ranča Kaja in Grom v Vojniku. Ranč ima ogromno gozdnih in travnih površin za pašo in jezdenje konjev. Prav tako imajo na ranču tudi druge živali kot so mačke, pavi, prašiči, koze ...Veliko zanimivosti in podatkov o ranču lahko najdemo na njihovi spletni strani:

<http://ranckajaingrom.com/>

Zakaj ste se odločili za življenje na ranču?

Ker sem si želela živeti z živalmi in se z njimi izven mesta tudi ukvarjati. Poleg tega pa sem imela željo, da bi se ukvarjala z naravo samo.

Kako poteka vaš vsak dan?

Po 12 ur sem za računalnikom, potem pa na seminarjih (se pošali).

Na ranču lahko izbiraš med dvema možnostima: živali gojiš za zakol in denar ali pa delaš in živiš v sožitju z živalmi in naravo.

Na ranču Kaja in Grom smo se odločili za življenje z živalmi, ker jih imamo radi in si delo porazdelimo. Organiziramo seminarje na katerih predavamo o pravilnem ravnanju z živalmi (za otroke), pravilih jezdenja, poučujemo o lastnostih živali ... Prirejamo tudi seminarje za študente veterine in biologije.

Kje ste dobili konje, ki so namenjeni jezdenju?

Na začetku smo jih kupili, na ranč pa sprejemamo tudi konje, ki se jih ljudje naveličajo oz. so ostareli (trenutno želijo oddati k nam kar pet takšnih konjev).

Na katerega konja na ranču ste najbolj navezani?

Vsak je po svoje najboljši. Na primer Jadran je najinteligentnejši, Pegaz je znan kot mladi konjiček, Enter se rad tepe, sicer pa je tak »srček«.

Ali menite, da na ranču skrbite za živali na drugačen način kot v drugih jahalnih klubih oz. centrih?

Absolutno.

Kako?

Za nas je žival partner (ampak ne poslovni, temveč tisti pravi prijatelj), jih ne izkoriščamo za denar, pri nas se konji upokojijo in naprej živijo do svoje smrti. Torej pri nas velja nekakšen pregovor: »Konji za ljudi in ljudje za konje«. Smo si enakovredni.

Ali ste morali kakšnega vašega konja na ranču uspavati zaradi bolezni?

Seveda, lansko leto kar dva »upokojenčka«, enega pri dvaintridesetih letih, drugi pa je bil še malo starejši.

Zakaj ste se odločili, da svojo 3-letno psičko posvojite?

Ljudje se za posvojitev ne odločajo zaradi denarja, ampak zaradi občutka. Če posvojiš žival, se ti življenje obrne v dobro.

Ali je imela psička pri uvajanju na nov dom kakšne težave?

Ne, saj nas je zelo hitro vzljubila, ker je slepa in nekoga ves čas potrebuje ob sebi.

Kdaj je psička oslepela?

Oslepela je v prometni nesreči, ki se ji je zgodila pri prejšnjem lastniku, zato jo je tudi oddal.

Ste bili že na veliko šolah oz. prireditvah in tam predstavljali svojo slepo psičko?

Da, posebej v tem letu sva s psičko Kalo obiskali veliko vrtcev in šol.

Zakaj ste svojemu ranču dali ime prav Kaja in Grom?

Ime sva izbrala z možem in sicer po prvih dveh živalih na ranču, to sta bila pes Grom, ki sem ga jaz pripeljala, in po kobili Kaji, ki jo je na ranč pripeljal moj mož.

Hvala za pogovor.

3.4 INTERVJU Z VODJO ZAVETIŠČA ZONZANI

V četrtek, 18. 2. 2010, sva obiskali zavetišče Zonzani. Prinesli sva nekaj hrane za kučke in muce in prišli na razgovor z gospo Tatjano Lenko, lastnico zavetišča Zonzani. V Dramlje smo se vozili kakšnih dvajset minut. Ko smo prišli do recepcije, smo pričakali prijazen pozdrav in že smo se napotili v sobo, kjer smo opravili pogovor. Nato sva si ogledali zavetišče, v katerem imajo 52 bivalnih prostorov za pse in 8 bivalnih prostorov za muce, v katere lahko namestijo več muc skupaj. V tem zavetišču se je uveljavilo tudi sprehajanje psov. Morava povedati, da delo z zapuščenimi živalmi ni preprosto, je zahtevno in specifično. Kljub zakonsko predpisanim 30 dni oskrbe za žival, pa v zavetišču Zonzani poskrbijo za stanovalce tudi dlje časa, dokler se ne najdejo ustrezni posvojitelji. Zavetišče Zonzani ima tudi svojo spletno stran, na kateri si lahko ogledate veliko zanimivosti:

http://www.zonzani.si/zonzani/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

Koliko let že opravljate delo v zavetišču?

Delo v našem zavetišču Zonzani delam kot zaposlena že petnajst do dvajset let.

Zakaj ste se odločili za opravljanje tega dela?

Zgolj slučajno. Imam zelo rada živali in takrat je bila tukaj primerna lokacija. Pred dvajsetimi leti je bilo zavetišče tukaj pravi tabu.

Ali letno dobite v zavetišče veliko zapuščenih/najdenih živali?

Ja, pri tem vprašanju vam povem približno število živali, ki jih je sprejelo naše zavetišče v letu 2008 in sicer približno 1500 živali. Analize za leto 2009 še niso narejene.

Kaj je po vašem mnenju vzrok, da lastnik svojo žival zapusti/zavrže?

Veliko ljudi si žival kupi brez razmišljanja. Žival pa prinaša strošek, zanjo moraš imeti čas, zanjo moraš skrbeti, jo negovati, se z njo igrati, vendar pa se večina ljudi ob nakupu živali tega ne zaveda, zato imajo doma svojo žival kakšen mesec ali leto, nato žival zavržejo, saj so jo kupili brez temeljitega razmisleka.

Ali pride v zavetišču kdaj do tako imenovanega posega »evtanazije«?

Da. Za leto 2009 še nimam podatka, lahko pa vam povem podatke za leto 2008. V letu 2008 smo morali 3,6% prispelih živali v zavetišče evtanazirati, saj so bile nekatere živali že zelo stare, nekatere zelo poškodovane, včasih celo nevarne. Žival smo evtanazirali samo pod nujnim pogojem, nikoli ne evtanaziramo zdravih živali.

Imate tudi sami doma kakšno žival?

Da, doma imam rotvajlerja, ki smo ga dobili v zavetišče in si ga lahko ogledate zunaj, v ogradi. Imela pa sem tudi mačko, ki je na žalost pobegnila.

Kakšni ljudje ponavadi pridejo pomagati v zavetišče?

To so najpogosteje tisti ljudje, ki živali zaradi osebnih razlogov ne morejo imeti doma, ali pa tisti, ki zelo radi pomagajo živalim.

Ali sprejmete tudi kakšno drugo žival razen mačk in psov, morda tudi kakšno divjo žival?

Ponavadi ne, vendar pa v skrajnih primerih sprejmemo tudi kakšnega hrčka in papigo, drugače pa druge, tudi divje živali, pošljemo v zavetišče na Muti, kjer zanje lepo poskrbijo.

Kako bi lahko osnovnošolski otroci pomagali v zavetišču?

Nasploh delo v zavetišču ni enostavno, saj so različni tipi mačk in psov in moraš z njimi priti v stik. Lahko pa jih ob sprehajalnih časih, ki si jih lahko pogledate na naši spletni strani, v spremstvu odrasle oziroma polnoletne osebe peljete na sprehod. Zavedati se moramo tudi, da so živali v zavetišču skoraj 24 ur v boksih in živali resnično veliko pomeni, da jo pelješ na sprehod. Lahko pa tudi prispevate z zbiranjem sredstev za naše živali, kot so odejice, igrače itd.

Ali pride dnevno veliko ljudi sprehajati pse?

Od začetka, ko smo uveljavili to sprehajanje s psi, je bil zelo velik naval, sedaj se je ta naval malo zmanjšal. Preden se odločite za sprehajanje psa, se morate pri nas naročiti. Če ste prvič tu, pa se z nami posvetujete kje in kako sprehajati psa.

Ali pride na sprehodih do kakšnih težav (pes pobegne, pes doživi nesrečo)?

Da, so se že zgodili ugrizi, vendar je za takšne nezgode odgovorno zavetišče, zato mora biti na sprehodu vedno odrasla oseba. Nikoli ne moremo predvidevati, kako se obnašajo psi na sprehodu s tujo osebo.

Koliko živali imate trenutno v zavetišču?

V zavetišču imamo trenutno 73 živali, torej 70 psov, od tega 40 mladičkov ter 3 mačke.

Ali je lahko osnovnošolec posvojitelj živali?

Ne, pogoj da pri nas posvojiš žival je, da moraš biti obvezno polnoletna oseba.

Hvala za pogovor.

Za ponazoritev nekaj utrinkov iz zavetišča Zonzani.

Slika1

Slika2

Slika3

Slika4

4 ZAKLJUČEK

Ugotovili sva, da imajo učenci od 6. do 9. razreda radi domače živali, skoraj 70% jih ima doma hišnega ljubljénčka. Slaba tretjina učencev ima doma po eno domačo žival, enako število učencev pa doma nima nobene živali. Največ učencev ima doma za hišnega ljubljénčka psa, ribico, presenetljivo je šele na tretjem mestu mačka, sledijo papagaj, zajček, hrček. Večina učencev meni, da skrbijo za svojo domačo žival zelo dobro ali celo odlično. Pomen pojmov sterilizacija in kastracija poznajo slabo, saj je pritrdilno odgovorila le tretjina anketirancev. Učenci se za prehitro naraščanje potepuških živali (mačk in psov) v večji meri ne zavzemajo, kar je verjetna posledica slabega razumevanja teh pojmov. Kar 18% je takšnih, ki so celo proti sterilizaciji in kastraciji. 82% učencem se smilijo potepuške živali, živali v zavetiščih pa se smilijo 76% učencem. Le slaba tretjina učencev naše šole je že obiskala zavetišče, za sprehajanje psa pa se je odločilo le 17% učencev naše šole (56 % tistih, ki so obiskali zavetišče).

Na naši šoli so tudi učenci, ki so naredili lepo dejanje in posvojili eno ali več živali iz zavetišča, teh je kar slaba petina. Tistih, ki bi jo, če bi le imeli možnost, pa je kar 93%. Na žalost imamo tudi učence, ki so imeli žival in so se je naveličali ter jo dali komu ali pa so jo celo spustili v naravo. Učenci bi se morali bolj zavedati odgovornosti do svojih živali, saj se je domače živali naveličala kar dobra tretjina učencev. Pri nakupu živali moramo pomisliti tudi na čipiranje živali ob primeru izgube, zato naju skrbi dejstvo, da se jih le slaba polovica zaveda te prednosti, kar 17% pa jih je proti čipiranju.

Zelo malo učencev sploh ne pozna pravic živali v Sloveniji, največkrat pravice poznajo v srednji meri. Skoraj tri četrtine jih meni, da bi morali biti zakoni o mučenju živali strožji. Večini učencev se lastniki, ki svojo žival zapustijo, zavržejo ali so nad njo fizično nasilni zdijo neprimerni lastniki živali.

Slabe tri četrtine anketiranih učencev od šestega do devetega razreda so odgovorili, da še niso bili priča krutemu ravnanju z domačimi živalmi. Na kruto ravnanje z domačimi živalmi je (bi) mučitelja opozorila le dobra petina učencev. Večji del učencev (60%) meni, da je v Sloveniji premalo društev proti mučenju živali. Slaba petina učencev meni, da pristojna društva za pravice živali slabo oziroma zelo slabo skrbijo za živali. Izkazalo se je, da so učenci pri nakupovanju izdelkov zelo pozorni na to ali so le-ti testirani na živalih – takšnih izdelkov nikoli ne kupuje dobra tretjina učencev. Učenci se zavedajo krutosti vsakodnevnega pobijanja živali, zato jih večina ne kupuje izdelkov, ki so narejeni iz njihovih delov. Več kot polovica učencev ni seznanjena s tem, koliko živali na dan umre zaradi človeških potreb. Učenci sicer ne kupujejo izdelkov narejenih iz živalskih delov, kljub temu pa je prevladujoče število mesojedih učencev. Meniva, da bi bilo potrebno učence veliko bolj ozaveščati o dnevu proti mučenju živali in o

podatku, kdaj in kje so razglasili dan boja proti mučenju živali, saj je poznavanje omenjenih podatkov slabo (80% učencev ni poznalo odgovora na omenjeni vprašanji). Anketirani učenci so v odgovorih povedali, da so sočutni do živali. Dobro bi jih bilo še spomniti na pomoč živalim v zavetiščih in jih opozoriti, da razmislijo, kako bi jim lahko pomagali. Lahko bi organizirali akcijo zbiranja odej ali hrane. Mogoče bi kupovali srečke, katerih dobiček bi bil v celoti namenjen za pomoč živalim?

Veseli sva, da smo v našem razredu v večji meri vsi ljubitelji živali, saj imamo razrednega ljubljénčka – zlato ribico, ki nas spremlja že od tretjega razreda dalje. In tudi naša šola ni brez živali, saj nas poleg ribic v akvarijih razveseljuje naš legvan Franček. Ponosni sva na to, da za vse te živali skrbimo učenci.

5 LITERATURA

<http://www.mojpes.com/clanki/clanek.asp?rubrika=temameseca&page=5#november2007> (03.11.2010)

http://www.dobermanklub.net/index2.php?option=com_content&do_pdf=1&id=96 (03.11.2010)

http://www.svrk.net/splosno/index.php?Vpra%B9alnik_za_bodo%E8e_skrbnike (03.11.2010)

<http://www.mojpes.net/modules/pomoc/article.php?storyid=190> (04.11.2010)

<http://www.biogance.si/SLO/clanki/KdoTrpiZaLepoto.asp> (05.11.2010)

http://www.zootic.si/index.php?option=com_content&task=view&id=243&Itemid=260 (05.11.2010)

<http://www.trgovine.net/?c=9&o=2&start=0> (05.11.2010).

6 PRILOGE

ANKETNI VPRAŠALNIK ŠT. 1 : o skrbi za domače živali

Pozdravljen/a!

Anketni vprašalnik sva pripravili Tanja in Lea, učenki 8. razreda. Podatke potrebujeva za izdelavo raziskovalne naloge **Domače živali, skrb in pravice**.

SPOL: M Ž

RAZRED: _____

STAROST: _____

1. Ali imaš rad/a domače živali?

- a) da
- b) ne

2. Imaš doma kakšno žival?

- a) da
- b) ne

3. Če si odgovoril/a z da, lastnik/ca kolikih živali si? _____ (vpiši število živali)

4. Katere vrste domačih živali imaš?

- a) ribico
- b) pajka
- c) legvana
- d) miš
- e) hrčka
- f) puščavskega skakača
- g) morskega prašička
- h) zajčka
- i) činčilo
- j) dihurja
- k) papagaja
- l) prašička
- m) mačko
- n) psa
- o) konja
- p) drugo, vpišite katero/e: _____

5. Ali veš kaj pomeni pojem kastracija?
- a) da
 - b) ne
 - c) nisem popolnoma prepričan/a
6. Ali meniš, da bi bilo dobro v večji meri sterilizirati oz. kastrirati mačke in pse, da ne bi njihovo število preveč naraslo oz. nebi bilo veliko potepuških živali?
- a) da
 - b) ne
7. Ali se ti smilijo živali, ki nimajo doma?
- a) da
 - b) ne
8. Ali se ti živali v zavetiščih smilijo?
- a) da
 - b) ne
9. Ali si že kdaj obiskal/a zavetišče za živali v Sloveniji?
- a) da
 - b) ne
10. Ali si že kdaj sprehajal pse iz zavetišč?
- a) da
 - b) ne
11. Je tvoja žival morda posvojena iz zavetišča?
- a) da
 - b) ne
12. Če bi imel možnost, in bi se starši strinjali s teboj, ali bi posvojil žival iz zavetišča?
- a) da
 - b) ne
 - c) morda
 - č) sem jo že posvojil
13. Kaj si storil, če si se naveličal svoje živali?
- a) dal sem jo v zavetišče
 - b) dal sem jo k sorodniku
 - c) dal sem jo prijatelju
 - č) spustil sem jo v naravo
 - d) še vedno jo imam doma
 - e) drugo: _____

14. Ali se ti zdi čipiranje domačih živali pomembno?
- a) da
 - b) ne
 - c) ne vem

ANKETNI VPRAŠALNIK ŠT. 2 : o pravicah za živali

Pozdravljen/a!

*Anketni vprašalnik sva pripravili Tanja in Lea, učenki 8. razreda. Podatke potrebujeva za izdelavo raziskovalne naloge **Domače živali, skrb in pravice.***

SPOL: M Ž

RAZRED: _____

STAROST: _____

1. V kolikšni meri poznaš pravice živali v Sloveniji?
 - a) nič, sploh jih ne poznam
 - b) zelo malo
 - c) malo
 - d) srednje
 - e) veliko
 - f) poznam vse

2. Ali bi morali biti zakoni o mučenju živali v Sloveniji strožji?
(če jih ne poznaš, ne odgovarjaj)
 - a) da
 - b) ne
 - c) ne vem

3. Kako primerni lastniki domačih živali so tisti, ki žival zapustijo?
 - a) primerni
 - b) neprimerni

4. Kako primerni lastniki domačih živali so tisti, ki žival zavržejo?
 - a) primerni
 - b) neprimerni

5. Kako primerni lastniki domačih živali so tisti, ki so fizično nasilni nad živaljo?
 - a) primerni
 - b) neprimerni

6. Ali si bil sam že kdaj priča krutemu ravnanju z domačimi živalmi?
 - a) da
 - b) ne

7. Ali si mučitelja opozoril na neprimerno ravnanje?

- b) da b) ne

8. Ali se ti zdi, da je v Sloveniji dovolj društev proti mučenju živali?

- a) da
b) ne
c) ne vem

9. V kolikšni meri misliš, da pristojna društva skrbijo za zaščito živali v Sloveniji?

- a) zelo slabo
b) slabo
c) srednje
d) dobro
e) zelo dobro
f) odlično

10. Ali kdaj kupuješ izdelke, ki so testirani na živalih?

- a) nikoli
b) redko
c) včasih
d) pogosto
e) vedno
f) nisem pozoren/a na to

11. Si vegeterjanec/ka?

- a) da b) ne

12. Kateri dan je rezerviran za boj proti mučenju živali?

- a) 23. maj
b) 1. december
c) 21. januar
č) 4. oktober
d) ne vem

13. Kje in kdaj so razglasili dan boja proti mučenju živali?

- a) 1. 1862 v Londonu
b) 1. 1932 v Firencah
c) 1. 1881 v Berlinu
č) 1. 1957 na Dunaju
d) ne vem

14. Približno koliko živalskih vrst na dan umre zato, da se ljudje okoriščamo z njihovimi deli (meso, kože, kozmetični izdelki...)

- a) več 100 vrst
- b) več 10 vrst
- c) več 1000 vrst
- č) ne vem